3

Мустақиллик, Тинчлик, Ҳамкорлик

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг газетаси

5 ЯНВАРЬ, СЕШАНБА № 2 (507). 1993 йил. Сотувда эркин нархда.

Ислом КАРИМОВ:

ҲЕЧ КИМ БИЗНИНГ ИСТИҚЛОЛИМИЗГА ДАХЛ ҚИЛОЛМАСЛИГИ УЧУН ҲАР БИРИМИЗ ЎЗ ЙЎЛИМИЗДАН, ЎЗАРО ТИНЧ-ТОТУВ ВА ҲАМКОРЛИКДА, ЖИПСЛАШИБ ҲАРАКАТ ҚИЛИШИМИЗ ЗАРУР.

ТОШКЕНТ ПРЕЗИДЕНТЛАРНИ КУТИБ ОЛДИ

3 ЯНВАРЬ КУНИ ЎРТА ОСИЁ МАМЛАКАТЛАРИ ВА ҚОЗОҒИСТОН ДАВЛАТ ҲАМДА ҲУКУМАТ БОШЛИҚЛАРИ ТОШКЕНТГА КЕЛДИЛАР. УЧРАШУВДА ИҚТИСОДИЁТНИ БАРҚАРОРЛАШТИРИШ, БОЗОР МУНОСАБАТЛАРИГА ҚИЙИНЧИЛИКСИЗ ЎТИШ СОҲАСИДАГИ КУЧ-ҒАЙРАТЛАРНИ ЖИПСЛАШТИРИШГА ОИД КЎПГИНА МАСАЛАЛАРНИ МУҲОКАМА ҚИЛИШ НАЗАРДА ТУТИЛМОҚДА.

Ўрта Осиё ҳамда Қозоғистон мамлакатларининг давлат ва ҳукумат бошлиқлари Тошкентга етиб келдилар. Бу учрашув тарих саҳифаларига муҳрлангусидир.

Бу мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларини аэропортда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов, Бош вазир Абдулҳошим Муталов, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси Шавкат Йўлдошев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

СУРАТЛАРДА: аэропортдаги учрашувлар.

А. ЗУФАРОВ олган суратлар.

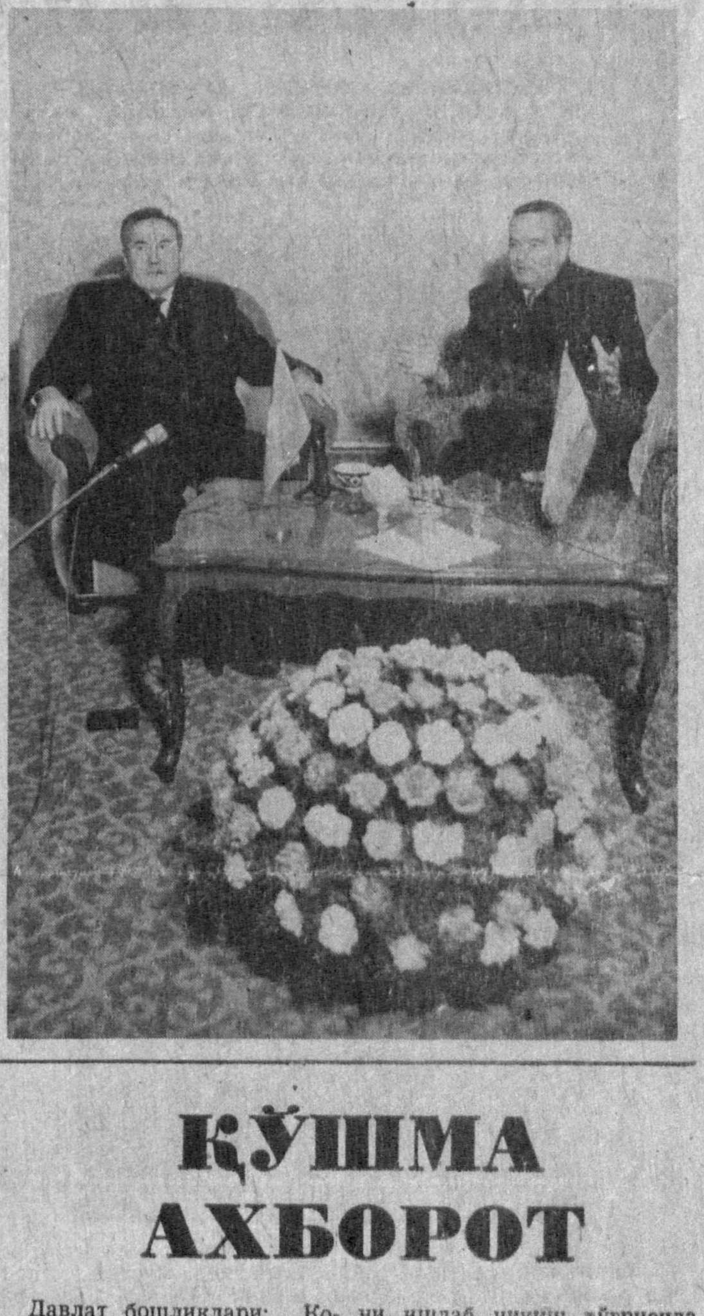

Бу учрашув Ўзбекистон Республикаси Президентининг ташаббуси билан ўтказилмоқда. Республика раҳбари ЎзА мухбирларига мазкур анжуманнинг моҳияти тўғрисида бундай деди: «Ҳеч ким бизнинг истиқлолимизга дахл қилолмаслиги учун ҳар биримиз ўз йўлимиздан, ўзаро тинч-тотув ва ҳамкорликда, жипслашиб ҳаракат қилишимиз зарур».

Барча давлат раҳбарлари Тошкентга келиш ҳақидаги таклифга бажонидил розилик берганликларини алоҳида таъкидламоқ керак. Уларнинг ҳар бири ўз мамлакати манфаатини ўйлаб иш тутиши табиий. Шу билан бирга уларни ягона мақсад бирлаштиради, у ҳам бўлса, — иқтисодий муаммоларни қандай қилиб бўлмасин тезроқ ва осонроқ бартараф этиш, минтақада ўзаро фойдали муносабатларни йўлга қўйишдир.

— Гарчи мустақил бўлсак-да, ўзимиз ҳал қилолмайдиган кўпгина муаммоларга дуч келдик, — деди Тожикистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Имомали Раҳмонов. — Ҳар ҳолда, тоғли ўлкамиздаги турмуш аста-секин ўз маромига тушмоқда. Янги йил байрами кунларида республикада биронта ўқ отилмади. Назаримда, бу учрашув Тошкентда ўтказилишининг ўзига хос рамзий маъноси бор. У азалдан тинчлик ва дўстлик шаҳри бўлиб келган. Бошимизга кулфат тушган кезларда ўзбек халқининг биродарлик ёрдами эса беқиёс бўлди. Биз халқ осойишталигини тиклашимиз, барбод этилган иқтисодиётни оёққа қўйишимиз керак. Бу борада Тошкент учрашуви муҳим қарорлар қабул қилишига ишончим комил.

Туркманистон Республикасининг Президенти Сапармурод Ниёзов қуйидаги фикрни билдирди: «Республикаларимизнинг мустақилликка эришуви мутлақо алоҳида бўлишни билдирмайди. Қолаверса, бугунги кунда ўзаро манфаатли муносабатлар биринчи даражали аҳамият касб этмоқда. Шу боисдан Ислом Каримовнинг учрашув ўтказиб, янги йилдаги иш режаларимизни муҳокама қилиш тўғрисидаги таклифини айни вақтида қилинган тўғри таклиф, деб ҳисоблайман».

Қозоғистон Республикасининг Президенти Нурсултон Назарбоев Тошкент учрашувининг аҳамияти ҳақида гапириб, Ўрта Осиё Республикалари ва Қозоғистон ўртасидаги азалий анъанавий дўстона муносабатларга журналистларнинг эътиборини қаратди. Ҳозирги шароитда бу муносабатларни такомиллаштириш, янги босқичга кўтариш зарурлигини айтди. Бу улкан минтақада яшовчи халқлар қудратли иқтисодий салоҳиятга эга бўлганликлари туфайли маданий бозор муносабатларига осонгина ўта олишлари, халқнинг турмуш даражасини анча кўтаришга эриша олишлари мумкин ва лозим.

Қозоғистон раҳбари учрашувни ҳукумат бошлиқлари ва етакчи экспертлар иштирокида Тошкентда ўтказиш ҳақидаги таклиф ниҳоятда долзарблигини таъкидлади.

— Йил бошидаёқ энг муҳим масалаларни ҳал этиш учун йиғилганимизда чуқур рамзий маъно бор, — деди Қирғизстон Президенти Асқар Ақаев. — Парчаланиш ва жиддий инқироз даври ортда қолди, деб ўйлайман. Истиқболдаги йил бунёдкорлик йили бўлади. Бунда куч-ғайратларни жипслаштирмай туриб, биргаликдаги ҳаракат дастурисиз муваффақиятга эришиб бўлмайди.

Аэропортда Ўрта Осиё мамлакатлари ва Қозоғистон давлат ҳамда ҳукумат бошлиқларини Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов, республика Бош вазири Абдулҳошим Муталов, Ўзбекистон Олий Кенгашининг Раиси Шавкат Йўлдошев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Шу куни Ўзбекистон Республикаси раҳбарлари томонидан учрашув қатнашчилари шарафига зиёфат берилди.

Л. ЛЕВИН,
А. АЗИМОВ,
ЎзА мухбирлари.

ҚЎШМА АХБОРОТ

Давлат бошлиқлари: Қозоғистон Республикасининг Президенти Н. А. Назарбоев, Қирғизстон Республикасининг Президенти А. А. Ақаев, Тожикистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Раҳмонов, Туркманистон Президенти С. А. Ниёзов, Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. Каримов 1993 йил 4 январда Тошкентда учрашдилар. Учрашув қатнашчилари минтақа давлатларидаги сиёсий ва иқтисодий аҳволни батафсил муҳокама қилдилар. Ушбу мустақил давлатлар ўртасидаги тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли иқтисодий, ижтимоий алоқаларни янада мустаҳкамлаш масалалари юзасидан фикрлашиб олиш фойдали бўлди. Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигидаги аҳвол кўриб чиқилди. Ҳаммани қизиқтираётган бошқа масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Муҳокама чоғида бозор муносабатларига босқичма-босқич ўтиш шароитида иқтисодий, молиявий соҳаларда ва бошқа соҳаларда ўзаро келишилган сиёсатни амалга ошириш зарурлиги ҳақида таклифлар айтилди.

Учрашувда минтақа мамлакатлари ўртасидаги икки ёқлама ва кўп ёқлама шартномалар ҳамда савдо-иқтисодий битимлар қандай бажарилаётгани таҳлил этилди. Бу муносабатлар сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва инсоний муаммоларни амалий ҳал этишда, шу жумладан ишлаб чиқаришдаги таназзул ва пулнинг қадрсизланиши, аҳоли турмуш даражасининг пасайиши оқибатларини маълум даражада енгиллатиш учун асос бўлганлиги таъкидланди.

Учрашув қатнашчилари минтақа мамлакатлари ўртасидаги иқтисодий алоқаларни тағин ҳам мустаҳкамлаш муҳимлигини таъкидладилар. Давлатлараро ва ҳукуматлараро шартномалар ҳамда битимлар ижросини мунтазам назорат қилиб боришнинг аниқ воситаларини ишлаб чиқиш тўғрисида бир фикрга келинди.

Давлат бошлиқлари қардош тожик халқига ҳар томонлама ёрдам беришга тайёр эканликларини тасдиқладилар, республика раҳбариятининг Тожикистонни сиёсий ва иқтисодий буҳрон вазиятидан тезроқ олиб чиқиш юзасидан кўраётган чораларини қўллаб-қувватладилар.

Давлат бошлиқлари Тожикистоннинг конституциявий ҳокимиятини маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлашни ҳамда озиқ-овқат, дори-дармон ва кийим-кечак билан одамийлик ёрдами кўрсатишни кучайтиришни маъқуллаб фикр билдирдилар.

Учрашув доирасида халқаро ҳамкорлик ва бу соҳадаги ҳаракатларни келишиб олиш, жумладан, минтақа хавфсизлигини ва тинчликни мустаҳкамлаш юзасидан ҳамкорлик қилиш масалалари фикрлашиб олинди.

Бир-бирларига элчилар юборишга қарор қилинди ва бу масалани 1993 йил 1 февралга қадар белгиланган тартибда ҳал қилиш Ташқи ишлар вазирликларига топширилди.

Давлат бошлиқлари фикрлашиб олиш натижасида ҳукуматларга нарх сиёсати, алоқаларни ривожлантириш, энергия манбалари билан таъминлаш, Орол ва Каспий денгизлари муаммолари билан боғлиқ бўлган масалаларни минтақа давлатларининг манфаатларини кўзлаб ишлаб чиқишни топширдилар. Томонлар Оролни сақлаб қолиш халқаро жамғармасини тузиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Жамғарманинг мажлисларини Қизил Ўрда, Нукус ва Тошҳовузда ўтказиш зарур деб топилди.

Учрашув қатнашчилари давлат ва ҳукумат бошлиқларининг учрашувларини мунтазам ўтказиб туриш мақсадга мувофиқ деган якдил фикрни айтдилар. Навбатдаги учрашув шу йилнинг апрель ойида Ашгабад шаҳрида ўтади.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 4 январь.

ОРҚАГА ҚАЙТИШ ЙЎҚ. ТАРИХНИНГ ЙЎЛИ ОЛҒА БОРИШДИР

ЎРТА ОСИЁ ВА ҚОЗОҒИСТОН ДАВЛАТ БОШЛИҚЛАРИНИНГ ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН СУҲБАТИ

...бекистон Республикасини Президенти Ислом Каримовнинг таклифига биноан Тошкентга учрашувга ...ан Ўрта Осиё ва Қозоғистон давлатлари бошлиқ... ...ашликларни беркитиб ..., уч соатдан кўпроқ ...лис қилдилар. Бу кенг ...радаги музокаралар янги ...нинг биринчи иш кунида ...лиги журналистларнинг э...боридан четда қолмади. Бу...дан хулоса қилиб айтиш му...кинки, бир соатни ҳам ...дан бермаслик керак. Ҳа...дўстлик мамлакатлари...да ...ужудга келаётган вазият ...шошилинч чоралар кў...ни талаб қилмоқда!

...у тахминни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов, Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоев, Туркманистон Президенти Сапармурод Ниёзов, Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Ақаев ва Тожикистон Олий Кенгашининг Раиси Имомали Раҳмонов иштирок ...ан ва анча давом этган ...рналистлар билан учрашув тўла тасдиқлади.

Шуни таъкидлаш керак, ... оммавий ахборот воси...ларининг қийин саволла...а асосан Ислом Каримов ...ан Нурсултон Назарбоев ...об қайтардилар. Улар... биринчи жавобиёқ шов...га сабаб бўлди: Тош...тда Марказий Осиё дав...ларининг янги ҳамдўст...ини барпо этиш учун ...а шарт-шароит яратил... Аммо бу Ўрта Осиёдаги ...иқ республикалар ва Қо...истон МДҲ билан алоқа...ни бутунлай узмоқчи, ...н гап эмас. Улар имзо...ган ҳужжатларга амал ...ишга, тенг ҳуқуқли ўзаро ...фаатли ҳамкорликни да...эттиришга тайёрдирлар. ...о биринчи навбатда бу ...атлар ўз манфаатлари... ҳисобга оладилар. Пре...нтлар бу гапларни да...лар билан етарли дара...а асослаб бердилар.

...утахассисларнинг фикри... 55 миллиондан ортиқ ... яшайдиган Марказий ... минтақаси ўзининг иқтисодий салоҳияти билан энг равнақ топган мамлакатлар билан баҳслаша олади. Бой хом ашё ресурсларининг мавжудлиги, халқларнинг меҳнатсеварлиги, иқлим шароитининг қулайлиги ана шундай салоҳиятдир.

Хуллас, бешта мустақил давлат ҳудудида сифат жиҳатидан янги минтақа бозори вужудга кела бошлади. Бу бозорда ягона бож қоидалари, солиқ тизими, ягона мудофаа доираси, ўзаро келишилган нархлар мавжуд бўлади... Бундан ташқари тақчил хом ашё ва материалларни ўзаро етказиб беришда энг яқин қўшниларга афзаллик берилади. Масалан, Қозоғистон эндиликда хом нефтнинг анча қисмини Ўзбекистон ва Туркманистондаги заводларда қайта ишлайди, дон, энергетика қувватлари, жаҳон нархларида сотиладиган бошқа моллар хусусида ҳам шу гапларни айтиш мумкин.

Бироқ, мустақил давлатларнинг раҳбарлари бир неча бор таъкидлаганларидек, бу жаҳондаги бошқа давлатлардан ажралиб қолиш деган гап эмас. Мустақил мамлакатлар мавжуд чегараларни қатъий эътироф этадилар. Ҳамдўстликдаги бошқа давлатлар, айниқса Россия Федерацияси билан бундан буён ҳам мустаҳкам ҳамкорлик қилишга тайёрдирлар.

СУРАТДА: Ўрта Осиё ва Қозоғистон давлат бошлиқлари журналистлар билан матбуот конференцияси ўтказмоқда.

Р. Нуритдинов олган сурат.

(Давоми 2-бетда).

ОРҚАГА ҚАЙТИШ ЙЎҚ. ТАРИХНИНГ ЙЎЛИ ОЛҒА БОРИШДИР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Президентларнинг жавобларида рубль зонасига катта эътибор берилди. Журналистлар билан учрашувда таъкидланганидек, сўнгги вақтда Россия молия сиёсатида монополиячи сифатида иш тутиб, бошқа давлатларнинг манфаатларини эътиборга олмаяпти. Бу эса мустақил давлатларнинг иқтисодиётига салбий таъсир қилмоқда. Шу сабабли давлат бошлиқлари билан биргаликда Тошкент учрашувига келган мутахассислар ўз валютасига ўтишнинг эҳтимол тутилган вариантларини муҳокама қилдилар. Бироқ, бу ишда шошма-шошарликка йўл қўйиб бўлмайди. Мазкур саволга Ҳамдўстлик давлатлари бошлиқларининг 22 январда Минскда бўладиган учрашуви аниқ жавоб беради. Лекин ҳозир шуни айтиш мумкинки, Тошкент учрашувининг қатнашчилари бу масала хусусида ўз таклифларини киритадилар. Бу соҳада томонларнинг ўзаро ён босиши зарур бўлади.

Тошкентда ана шу масалалардан ташқари Орол денгизи теграсидаги экологик барқарорлик муаммолари муҳокама қилинди. Бунинг учун бешта давлатнинг қўшма жамғармасини ташкил этишга қарор қилинди. Жамғарма фалокат зонасида жойлашган учта шаҳарда навбати билан иш олиб боради. Каспий денгизи хусусида манфаатдор томонлар билан музокаралар олиб боришга ҳам аҳд қилинди. Бу музокараларда Россия ва Эрон вакиллари ҳам қатнашмоғи лозим.

Давлат бошлиқлари минтақада ягона ахборот доирасини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Телевидение маркази Тошкентда, республикалараро газета таҳририяти эса Олмаотада жойлашади. Айни бир пайтда Марказий Осиё давлатларининг Форс кўрфази ва Тинч океанга чиқиши масаласи ҳам ўрганилади. Бунинг учун катта маблағ талаб қилиниши тушунарлидир.

Лекин, президентларнинг фикрича, таклиф этилган бир неча лойиҳани амалга ошириш мумкин.

Табиийки, Тожикистон муаммоларига жуда жиддий эътибор берилди. Давлат бошлиқлари якдиллик билан Тожикистон чегаралари дахлсизлигини айтдилар. Қўшни республикадаги аҳволни тезроқ барқарорлаштириш учун у ерга одамийлик ёрдами: кийим-кечак, дори-дармонлар, озиқ-овқат, ёнилғи-мойлаш материаллари юборилади. Ўзбекистон билан Тожикистон ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ёрдам ҳақида учрашув чоғида имзоланган шартнома бундай одамийлик ёрдами бериш учун асос бўлди. 11 январь куни худди шундай ҳужжатни имзолаш учун И. Раҳмонов Олмаотага жўнаб кетади.

— Иттифоқни тиклашга шу масала юзасидан матбуотда пайдо бўлган бир қанча мақолаларга қандай қарайсиз?

Бу саволга барча давлат бошлиқлари бир хил жавоб қайтардилар. Орқага қайтиш йўқ ва мумкин ҳам эмас. Улкан минтақа ҳеч қачон бошқа бирор давлатнинг хом ашё етиштириладиган ўлкасига айланмайди.

— Тарих ғилдирагини орқага буриб бўлмайди, деди Ислом Каримов бу фикрни ривожлантириб. — Лекин Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига шу қадар шошилиб, жаназа ўқилмаслиги керак. Минскдаги учрашув кўп жиҳатдан бурилишни бошлаб берадиган учрашув бўлиши лозим. Чунки ўзаро манфаатли ҳамкорлик учун ҳамма имкониятлардан фойдаланилгани йўқ. Марказий Осиё давлатлари анъанавий қўшни давлатлар бўлиб, маданияти, анъаналари ва тилнинг ўхшашлиги уларни жипслаштиради, бу давлатлар ўз йўлидан борадилар, бунга шак-шубҳа йўқ.

Тошкент учрашуви якунлари юзасидан қўшма ахборот қабул қилинди. Давлат бошлиқлари навбатдаги мажлисни Ашгабатда ўтказишга қарор қилдилар.

Учрашув қатнашчилари — мустақил давлатларнинг раҳбарлари шу куни Тошкентдан жўнаб кетдилар.

Л. ЛЕВИН,
А. КАРИМОВ,
ЎзА мухбирлари.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси ёнилғи, энергия манбаалари, техника ва ускуналарга ҳаражатлар муттасил ошиб бораётган шароитда республика шаҳар ва шаҳар атрофида йўловчиларни ташийдиган транспортнинг барқарор ишлаши учун зарур шарт-шароит яратиш мақсадида «Шаҳар ва шаҳар атрофи автотранспортида йўловчилар ташиш тарифлари тўғрисида» қарор қабул қилди. Бу қарорга мувофиқ метро, трамвай, троллейбус ва автобусларда йўл ҳақи 1993 йил 5 январдан бошлаб 3 сўм миқдорида белгиланди.

Шаҳар атрофи йўловчилар ташийдиган автомобилларида амалдаги йўл ҳақлари тарифининг энг юқори миқдори ҳам шу йил 5 январдан бошлаб 1,5 баравар ошади.

Вазирлар маҳкамасининг қарорига мувофиқ аҳолининг айрим тоифаларига шаҳар ва шаҳар атрофида йўловчилар ни ташиш, автомобиль транспор тида юриш учун берилган и ҳозир амал қилиб турган им тиёзлар сақлаб қолинади.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА ШАРҲ

Сўнгги вақтда электр энергия, ёнилғи, техника, асбоб-ускуналар ва эҳтиёт қисмлар нархи беҳад ошиб кетганлиги натижасида республика йўловчиларни ташийдиган транспорт корхоналарининг иши қийинлашди.

Масалан, битта автобуснинг қиймати 102 баравар, такси учун фойдаланиладиган битта енгил автомобиль қиймати 750 баравар, бир тонна бензин — 210 баравар, бир киловатт электр энергия — 20 баравар, автомобиль шиналарининг битта комплекти қиймати 410 баравар ошди.

Ўтган йили бир йўловчининг жамоат транспортида бир марта юриши учун давлат бюджетидан қўшимча равишда ўртача 4 сўм 28 тийин сарфлаган бўлса, 1993 йилда ҳаражатлар кўпайганлиги сабабли давлат ана шу мақсадга қўшимча равишда 4 сўм 65 тийин ажратмоқда.

Аҳолининг камбағал тоифаларини, айниқса пенсионерлар, талабалар ва мактаб ўқувчиларини ижтимоий ҳимоялаш мақсадида республика ҳукумати шаҳар ва шаҳар атрофи жамоат транспортида юриш қийматининг қатъий миқдорини белгилаб қўйди. Масалан, мактаб ўқувчиси автобусда юриш учун 40 сўмга имтиёзли карточка сотиб олган бўлса, у 60 сўм миқдорида имтиёз олган бўларди, эндиликда у 60 сўмга автобус карточкасини сотиб олса, 90 сўм имтиёз олган бўлади.

Олий ўқув юртларининг талабалари жамоат транспортининг уч турида юриш учун қиймати 66 сўмлик карточкани сотиб олиб, 204 сўм миқдорида имтиёз олган бўлсалар, эндиликда қиймати 99 сўмлик карточкани сотиб олиб, 306 сўм миқдорида имтиёз олган бўладилар.

Пенсионерлар хусусида ҳам худди шундай. Улар жамоат транспортининг уч турида юриш учун қиймати 94 сўмлик бир ойлик карточкани сотиб олиб, 236 сўм миқдорида имтиёз олган бўлсалар, эндиликда 141 сўмга бир ой лик карточкаларни соти олиб, 354 сўм миқдорида им тиёз оладилар.

Қарорда таъкидланганидек йўловчиларнинг айрим т фалари, жумладан У уруши ногиронлари в чилари, байналмилалч чилар ва бошқа айрим даги йўловчиларнинг пас транспортида бепул юриш ри сақлаб қолинади.

Транспортда текин ва имти ёзли юриш билан боғлиқ ха ражатлар 1 миллиард 101 мил лион сўмни ташкил этади. 1993 йилда жамоат транспортининг зарарини қоплаш учун дав лат 10,5 миллиард сўм ажратиш кўзда тутилмоқда.

ТЕНГЛАР ИЧРА ТЕНГ

«МУСТАҚИЛЛИК, ТИНЧЛИК, ҲАМКОРЛИК — БИЗНИНГ АСОСИЙ БОЙЛИГИМИЗ». Москвада чиқадиган «Деловая жизнь» журналининг янги сони Ўзбекистон Республикаси ҳукумати юритаётган сиёсатнинг мақсад-мазмуни жамланган ана шу сўзлар билан очилади.

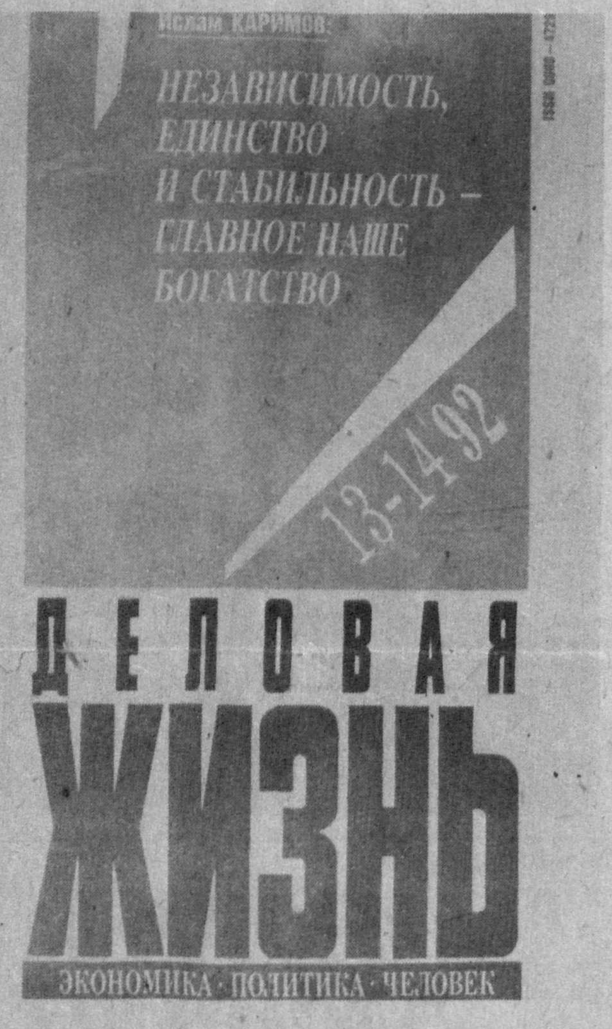

Маълумки, сентябрь ойида халқимиз республика мустақиллигининг бир йиллигини зўр тантана билан нишонлаган эди. Бир йил тарих олдида ҳеч гап эмас. Аммо Ўзбекистон учун ўтган шу бир йил асрларга татигуликдир. «Деловая жизнь» ҳам ўз ўқувчиларига бунинг аҳамиятини атрофлича тушунтириб беришни мақсад қилиб, мустақил Ўзбекистон ҳақидаги материалларга катта ўрин ажратган.

Ўзбекистоннинг географик жойланиши, иқтисодиёти, ижтимоий ҳаёти ҳақида илгарилари ҳам матбуотда жуда кўп маълумотномалар чиққан. Аммо республика қиёфасини энди мустақиллик мезони билан баҳолаш керак. Журналдаги Ўзбекистоннинг ҳозирги иқтисодий аҳволи, ижтимоий тараққиёти ва ташқи иқтисодий алоқалари ҳақидаги лўнда ахборотлар бу талабга жавоб беради. Айни пайтда бу маълумотномалар журналхонларни Ўзбекистоннинг мустақил ҳаёти ҳақида кенгроқ маълумот олиш учун навбатдаги саҳифаларни варақлашга ундайди.

«Жаҳон ҳамжамиятига ўз йўлимиз билан». Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Деловая жизнь» журнали саволларига жавоби ана шундай номланган.

Журналда таъкидланганидек, Ислом Каримов, нафақат Мустақил Ўзбекистоннинг биринчи Президенти ҳисобланади, балки собиқ иттифоқ республикалари орасида ҳам биринчи Президентдир. Бу катта масъулият. Бу катта жасорат. Мустақил бир йилнинг ўзбек халқи ҳаётидаги аҳамияти сарҳисоб қилинганда Президент масъулиятининг тарихий кўлами намоён бўлади. Шу қисқа даврда халқимизнинг асрий орзуси — ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи амалга оширилди. Халқимиз мустақиллик йўлини танлади, бу янги Конституция билан мустаҳкамлаб қўйилди. Ўзбекистон халқлари ўлкадаги битмас-туганмас бойликларнинг ҳақиқий хўжайинига айландилар.

Шу бир йил ичида чинакам демократик ҳуқуқий давлатнинг мустаҳкам пойдеворини қўйишга муваффақ бўлинди. Ягона мафкура ҳукмронлиги барҳам топди. Кўппартиялик, фикрлар ва ғоялар хилма-хиллиги қарор топди.

Жаҳондаги 125 давлат Ўзбекистоннинг давлат мустақиллигини тан олди. 60 та хорижий давлат билан дипломатик алоқа ўрнатилди.

1992 йилнинг 2 мартида Ўзбекистон Республикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилинди. Умумевропа ҳамжамияти ва жаҳондаги бошқа бир қатор етакчи ташкилотларнинг аъзоси сифатида Ўзбекистон фаол ташқи сиёсат юритмоқда.

— Давлат тараққиёти жараёнида тўпланган ҳамма яхши ва фойдали нарсалардан фойдаланамиз, — дейди суҳбатининг давомида Ўзбекистон Президенти. — Республиканинг ўзига хос хусусиятига мос келувчи ҳамма нарсани оламиз. Аммо у ёки бу моделдан кўр-кўрона нусха кўчириш ҳақида ҳеч қандай гап бўлиши мумкин эмас.

Ислом Каримов ўз жавобларида Ўзбекистоннинг ўзига хос тараққиёт йўлини атрофлича шарҳлаб беради.

Собиқ Иттифоқ таркибидаги республикалар орасида Ўзбекистон вазиятнинг барқарорлиги, аҳолини ижтимоий ҳимояланганлиги билан ажралиб туради. Албатта журнал мухбирини бунинг сабаблари, республикада кечаётган бозор иқтисодиётига ўтиш жараёни, ерга муносабат, хусусийлаштириш, ташқи сиёсат, Ўзбекистоннинг Ўрта Осиёда, умуман мусулмон давлатлари ўртасидаги ўрни ва роли каби кўпдан-кўп масалалар ҳам қизиқтирган. Ўзбекистон Президентининг жавобларини ўқиб, келажакка умид кўзи билан қараган, ўз кучига ва юртининг бойликлари ҳамда иқтисодий қувватига ишонган ҳолда ўзига хос йўл билан бахтиёр фаровон ҳаётга дадил одимлаётган ўзбек халқининг қиёфасини тўла тасаввур қилиш мумкин.

Журналда Ўзбекистон Олий Мажлисининг Қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича қўмитаси раиси Эркин Халилов «МДҲ: амалда ва келажакда» номли мақоласи билан қатнашган. Унда МДҲнинг ҳаётий зарурат туфайли пайдо бўлганлиги, бу ҳамкорлик жаҳон ҳамжамияти тарихида бутунлай янгича йўналишдаги муносабатларни бошлаб беражаги ишончли далиллар билан асослаб берилган.

«Ўзбекистон жаҳон ҳамжамиятида ўзининг муносиб ўрнини эгаллайди». Бу шунчаки орзу эмас, балки республика ҳукумати юритаётган сиёсат, халқимизнинг бутун ҳаракати ана шу мақсадга бўйсундирилгандир. Республика Бош вазирининг ўринбосари, ташқи, иқтисодий алоқалар вазири Ўткир Султоновнинг «Мол олиб келишдан — четга мол чиқаришга» деган мақоласи ана шу ҳақдадир.

Маданий ва умуминсоний қадриятлар халқ академияси Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантиришда фаол қатнашиш мақсадида республикамизда тижорат банкини очди. Йил охиригача унинг маблағини 1 миллиард сўм ва 20 миллион долларга етказиш мўлжалланаётир. Академия Президенти Тошпўлат Тожиддиновнинг «Ўз ҳолимизча кун кечиролмаймиз» сарлавҳали суҳбатида таъкидланишича, мазкур ташкилотнинг Ўзбекистондаги фаолияти кўпқирралидир.

Мустақиллик республикамизда виждон эркинлигини таъминлашда янги имкониятларни намоён этди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси қошидаги Дин ишлари бўйича қўмита раисининг ўринбосари Убайдулла Уватовнинг «Виждон эркинлиги — озодлик ва демократия қалби» деган мақоласида шу соҳада республикада амалга оширилаётган ибратли ишлар ҳақида ҳикоя қилинади.

Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов «Ватанимиз ягонадир» мақоласи билан «Деловая жизнь»нинг ушбу махсус сонида қатнашган.

Мустақил мамлакатнинг матбуоти ҳам мустақилликка хизмат қилиши шарт. «Бугун Ўзбекистондаги матбуот ходимларига жаҳон ҳамжамиятидаги давлатлар каби барча шароитлар яратиб берилган. Сиз Ўзбекистонга журналист сифатида келмоқчимисиз? Марҳамат, Вазирлар маҳкамаси тасдиқлаган умум қабул қилган акредитация қоидалари асосида Ташқи ишлар вазирлигининг матбуот ва ахборот бўлимидан рўйхатдан ўтинг... Бундан бошқа муаммо йўқ». Лекин республикани ҳар қандай туҳматчи учун карвонсаройга айлантиришга йўл қўймаймиз! Бу кимларгадир тоталитаризм ва демократияни бўғиш бўлиб кўринар. Кечирасиз, азизлар, мустақил Ўзбекистонда ҳақиқий ва тўғри ахборотларни севиб ўқийдилар. Аксинча ишлаётган хамкасблар билан биз энди чиқишолмаймиз. Ўзбекистон Республикаси Президентининг матбуот котиби Шавкат Яҳёевнинг «Саломга яраша алик» мақоласида мустақил Ўзбекистоннинг матбуот ва журналист ўртоқлар билан ҳамкорлик қоидалари ана шундай лўнда баён этилган.

Булардан ташқари «Деловая жизнь» саҳифаларида мустақил Ўзбекистон Республикаси ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи фотосуратларга ҳам кенг ўрин ажратилган.

Хулоса қилиб шуни айтиш кераки, Ўзбекистон ҳукумати юритаётган ички ва ташқи сиёсатнинг тўғрилигини тараққийпарвар кишилар тан олмоқдалар. «Деловая жизнь» журналининг 1992 йил 13—14 сони бунга мисолдир.

• *Иқтисодчи фикри*

ИСТИҚБОЛНИНГ ТАМАЛ ТОШИ

Маълумки, энергия ва ёқилғи тушунчалари азалдан инсон ҳаёти билан чамбарчас боғланган бўлиб, инсоннинг маданий ҳаёти ва илмий техник ютуқларининг асосини ташкил этиб келмоқда.

Аммо энергия ва ёқилғи ресурсларини тежаш, улардан оқилона фойдаланиш ўрнига жуда катта миқдорда сарф қилинмоқда. Оқибатда энергия ва ёқилғи захираларининг охири кўрина бошлади. Олимларнинг фикрича сайёрамиздаги органик энергия ва ёқилғи заҳиралари (кўмир, нефть ва табиий газ) шу тарзда ишлатилса, бор-йўғи 80 йилга етар экан.

Кейинги йилларда ер куррасида бўлаётган давлатлараро тортишувлар ва можаролар ва урушларнинг кўпчилиги ҳам ана шу энергия ва ёқилғи ресурслари туфайлидир.

Келажакда ҳар бир давлатнинг гуллаб-яшнаши, равнақи ва жаҳон миқёсидаги обрўйи, тутган ўрни кўп жиҳатдан ана шу масалаларни қандай ҳал қилинишига боғлиқ, яъни бир сўз билан айтганда, бу масалалар келажакда давлатнинг катта сиёсатини белгиловчи асосий омиллардан бири бўлиб қолади.

Вақти келиб, жаҳон бозорида олтиннинг ҳам, пахтаю қоракўлнинг ҳам, ноёб техника буюмларининг ҳам нархлари арзонлашиши мумкин, аммо энергия ва ёқилғи ресурсларининг арзонлашиши қийин, чунки бу ресурсларнинг заҳиралари қайта тикланмайди. Буни ҳар биримиз тўғри тушуниб, ёқилғи заҳираларидан оқилона фойдаланмоғимиз ва келажак авлодни ҳам бу табиат инъомларидан баҳраманд қилишимиз лозим. Шунинг учун, ҳозирги кунда мустақил республикамиз ҳам барча тараққий этган мамлакатлар сингари, мавжуд давлат дастурларини, концепцияларини ўзида мужассамлаштирган. Мукаммал миллий энергия дастурини ишлаб чиқиш айни муддаодир.

Бу дастурни ишлаб чиқишда республикамизнинг реал иқтисодий имкониятларини, табиий шарт-шароитларини, халқимизнинг миллий, демографик хусусиятларини, унинг бой тарихий тажрибаларини, ўтмишдаги энергия дастурининг сабоқларини ва умумжаҳон тараққиётининг ютуқларини ҳисобга олишимиз керак бўлади.

Мукаммал миллий энергия дастури деярли барча тараққий этган мамлакатларда анча олдин ишлаб чиқилган ва катта муваффақиятлар билан бажарилмоқда. Бу борада Шимолий Америка ва Ғарбий Оврупо мамлакатларида, жумладан Канада, АҚШ, Олмония, Бельгия, Дания, Франция, Ирландия, Нидерландия, Швеция ва Англия анча одимлаб кетди.

Бу мамлакатларнинг миллий энергия дастурларида қурилиш комплексида энергия ва ёқилғи ресурсларини тежаш масалалари асосий ўринлардан бирини эгаллайди. Сабаби АҚШда ишлаб чиқарилаётган энергия ва ёқилғи ресурсларининг 33,6 фоизини, Канадада 40 фоиз, Данияда 60 фоиз, Ирландияда 46, Англияда эса 33 фоизни қурилиш комплекси истеъмол қилади.

Бу рақамлардан кўриниб турибдики, саноат ва транспорт инфраструктуралари етарли даражада ривожланган мамлакатларда ҳам қурилиш комплекси катта миқдорда энергия ва ёқилғи ресурсларини истеъмол қилар экан. Шу сабабли Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ташаббуси билан қурилиш комплекси соҳасида илмий тадқиқот ва тажриба алмашув мақсадида ташкил этилган Халқаро Кенгашнинг ҳам ҳозирги кундаги фаолияти асосан шу мавзуга бағишланган. Ҳар бир мамлакатнинг миллий энергия миқдорини аниқлаш ва шу мамлакатларнинг жаҳон энергия истеъмолида тутган ўрни бино ва иншоотларни лойиҳалаш, қуриш ва эксплутация қилиш жараёнида энергияни тежашнинг илмий, техникавий, молиявий ва маъмурий негизларини ишлаб чиқиш масалалари бу нуфузли Халқаро Кенгашнинг симпозиумларида кўриб чиқилмоқда.

Бу сермашаққат илмий-амалий тадқиқот ишларининг натижалари шуни кўрсатмоқдаки, замонавий технологияга, илғор лойиҳалаш усулларига, мукаммал ишлаб чиқилган молиявий ва маъмурий тизимларига эга бўлган ривожланган мамлакатлар қурилиш комплексига сарф этилаётган энергия ва ёқилғи ресурслари миқдорини 25-35 фоизга камайтириш имкониятларига эга бўлмоқдалар.

Маълумки, ҳозирги кунда мустақил республикамиз олдида бир қанча илмий-техник муаммолар қатори, энергия ва ёқилғи ресурслари муаммолари ҳам кўндаланг турибди. Айниқса, нефть маҳсулотларига бўлган эҳтиёжимизни қондиришда турли хил муаммоларга дуч келмоқдамиз. Сабаби, нефть маҳсулотлари бўйича Россия Федерацияси жаҳонда етакчи экспортер сифатида танилган эди. Аммо кейинги 4 йил ичида Россияда нефть қазиб чиқариш 35 фоизга, кўмир қазиб чиқариш эса 84 млн. тоннага камайди. Бундан ташқари, Россияда миллий даромаддаги энергия истеъмоли Ғарбий Оврўпо мамлакатларига қараганда икки баравар кўп бўлиб, ишлаб чиқарилаётган энергиянинг учдан бир қисми беҳудага сарфланмоқда. Бу фикр бизнинг республикада ҳам тегишлидир. Бу эса Россия Федерациясининг энергия ва ёқилғи ресурсларининг экспорт қилинишига катта таъсир кўрсатмоқда.

Оқибатда энергия ва ёқилғи ресурсларининг нархи ошиб кетмоқда. Республикамиз қулай табиий-иқлим шароитига ва улкан потенциал имкониятларига эга бўлса-да, ишлаб чиқарилаётган энергия ва ёқилғи ресурсларининг жуда катта қисмини қурилиш комплекси истеъмол қилмоқда ва бу кўрсаткич қуйидаги сабабларга кўра йилдан-йилга ошиб бормоқда:

— қурилиш материаллари ва конструкциялари ишлаб чиқаришда, уларни ташиш, ўрнатиш ва қуришда, уйларни иссиқ-совуқ сув билан таъминлашда, иситишда, сунъий ёритиш системалари ва электр буюмларидан фойдаланишда жуда кўп миқдорда энергия ва ёқилғи ресурслари сарф қилинмоқда. Бундан ташқари, республикамиздаги темир-бетон заводларида ишлаб чиқарилаётган ёпма конструкцияларининг аксарияти бир қатламли қилиб тайёрланмоқда. Бу турдаги конструкциялардан қурилган уйлар фойдаланиш давомида кўп қатламли конструкциялардан қурилган уйларга нисбатан ишлатилиш шароитига қараб 2,5—2 марта кўп энергия ва ёқилғи ресурслари сарф қилади. Ваҳоланки, бутун жаҳонда кўп қатламли ёпма (тўсувчи) конструкцияларга ўтиш ёки биноларнинг ҳажмий-режа ечимларини такомиллаштириш сиёсати амал қилмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, шу вақтгача бизда кўпроқ қурилиш материаллари ишлаб чиқариб кўпроқ бинолар қуриш билан овора бўлинди. Қурилиш комплексида «энергия фаоллиги» деган тушунчаларга умуман эътибор берилмади. Натижада биноларимизнинг энергия истеъмоли юқори бўлсада, одамлар учун қулай муҳит яратилмай, улар ёзда иссиқдан, қишда совуқдан азоб чекмоқдалар.

— республикамизда аҳоли сони тез суръатлар билан ўсмоқда. Уларни уй-жой билан таъминлаш ва керакли шароитларни яратиш бугунги куннинг энг долзарб муаммосидир. Баъзи бир ҳисоб-китобларга қараганда йилига якка тартибда қурилаётган шахсий уйларга 10-15 фоизгача, кўп хонали уйларга эса 8-10 фоизгача қўшимча миқдорда энергия ва ёқилғи ресурслари сарф қилинмоқда.

Ҳозирча бу қўшимча ресурслар асосан кейинги йилларда саноатда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ва қурилиш ҳажмининг кескин камайиши ҳисобига қопланмоқда. Келажакда эса бу инфраструктураларни ҳам ривожлантириб, тараққий этган давлатлар ҳамжамиятидан муносиб ўз ўрнимизни топишимиз керак. Бунинг учун эса янада кўпроқ энергия ва ёқилғи ресурслари керак.

— кишиларнинг ҳаётий эҳтиёжлари ортмоқда, хоналарда муайян муҳитни яратиш ҳамда ҳар хил турдаги электр буюмларидан кўплаб фойдаланиш натижасида кейинги ўн йил ичида фақат маиший мақсадларда ишлатиладиган энергия миқдори икки баравар ошди. Биздаги электр буюмларининг энергия сарфи жаҳон стандартлари даражасидами? Бу буюмлардан фойдаланишда тежамкорлик маданиятининг негизларини маълум даражада унутганимиз йўқми?. Афсуски, ҳозирча булар биз истаганчалик эмас.

Ривожланган мамлакатлардаги сингари энергия истеъмоли кам бўлган электр буюмларини ишлатиб, замонавий автоматик система ва технологиялардан фойдаланганимизда бу кўрсаткич анча паст бўлиши мумкин эди.

Жумладан барча тараққий этган мамлакатларда хона ҳароратини «тежамли ҳарорат» деган тушунчадан келиб чиқиб, кундузги, кечки, байрам ва дам олиш кунларидаги хона ҳароратларига ажратишади ва шу асосда иситиш, совутиш ва ҳаво алмаштириш системаларини ишлатишади. Электр энергиясидан фойдаланиш жараёнида ўта тежамкорлик маданияти мавжуд. Кўчалар ва уйларни ёритишдаги энергия сарфини 2—3 баравар камайтириш имкониятлари бу мамлакатларнинг энергия тежамига салмоқли ҳисса қўшмоқда.

Шу каби сабабларга кўра, республикамизда яқин келажакда электр ва иссиқлик энергияси истеъмоли икки баравардан кўпга ошиши кутилмоқда. Бу миқдордаги энергияни ишлаб чиқариш учун эса ҳозирги кундагига нисбатан икки баравар ёқилғи ресурслари керак бўлади.

Республикамизда электр ва иссиқлик энергияларини 90 фоизга яқини табиий газ, кўмир ва мазут билан ишловчи иссиқлик электр станцияларида ишлаб чиқарилмоқда. Келажакда ҳам бу усул приоритет йўналиш сифатида сақланиб қолади.

Яна шуни таъкидлашимиз жоизки, республикамизда электр ва иссиқлик энергиясини тежашдаги яна бир асосий муаммо, бу энергия сарфини аниқлайдиган замонавий ўлчов-технологик асбоб-ускуналарнинг етишмаслигидир. Ишлаб турган ўлчов-технологик асбоб-ускуналар эскирган.

Бундан ташқари, электр ва иссиқлик энергияси ишлаб чиқариш инфраструктурасида маҳаллий миллат вакилларидан чиққан юксак малакали мутахассисларнинг етишмаслиги ҳам ҳозирги куннинг катта муаммоси бўлиб турибди.

Президентимиз Ислом Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» рисоласида «қишлоқ хўжалиги ва у билан боғлиқ бўлган саноатда қайта ишлаш тармоқлари устун даражада ривожлантирилади» деб такидлаган ва бу саноат тармоқларини асосан республикамизнинг аҳоли зич яшайдиган қишлоқ жойларида, ноҳияларда ривожлантириш кўзда тутилган.

Мустақил давлатимизнинг бу сиёсати узоқни кўзлаб, халқимизнинг фаровонлигини, юртимизнинг тинчлигини ўйлаб ишлаб чиқилган сиёсатдир. Бу билан биз республикамиз олдида турган баъзи бир долзарб муаммоларни ҳам ҳал этишимиз мумкин. Жумладан, аҳолини биринчи навбатда ёшларни иш билан таъминлаш ва уларнинг турмуш даражасини яхшилаш имкониятини яратамиз. Ёшларнинг ҳуқуқбузарлик ва жиноий ишлар билан шуғулланишларига маълум миқдорда чек қўйилади.

Республикамиз аҳолисининг 60 фоизидан ортиғи қишлоқ жойларида яшайди. Қишлоқ уйларни ҳам шаҳардаги каби иситиш системалари, ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлаш масалалари мустақил давлатимизнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш йилидаги сиёсатининг энг асосий йўналишларидан биридир. Табиийки, бу йўналишдаги ишларга ҳам катта миқдорда энергия ва ёқилғи ресурслари керак бўлади.

Маълумки, республикамизда саноат инфраструктураси етарли даражада ривожланмаган. Агар келажакда қурилиши керак бўлган саноат инфраструктураси биноларига сарф этиладиган энергия ва ёқилғи ресурсларини ҳисоблайдиган бўлсак, бу саноат соҳасига сарф этиладиган энергия ресурсларига қўшимча равишда 2—25 фоизни ташкил этиши мумкин.

Юқорида зикр этилган фикрлардан кўриниб турибдики, жо... республикамизнинг тараққиёти, гуллаб-яшнаши учун ва ...ҳонда ривожланган мамлакатлар қаторида муносиб ўз ўрнини ...пишида янада кўпроқ миқдорда энергия ва ёқилғи ресурслари ...рак бўлади. Бу ресурслардан ...плаб ишлаб чиқариб, ҳозирги ...ндагидек самарасиз фойдала...ш билан ўз мақсадимизга ета...маймиз.

Мавжуд муаммолар ечимини ...ринчи навбатда энергия ва ...илғи ресурслари иқтисодидан ...лашимиз керак бўлади. Бунинг ...ун олимларимизнинг, иқтисод...ларимизнинг ва муҳандису-конст...кторларимизнинг кўп йиллик ...мий-амалий тадқиқотларига ва ...раққий этган мамлакатлар та...басига таянган ҳолда қурилиш ...мплексининг барча қабҳалар... ресурслардан оқилона, ш... ...лқларига хос юқори тежамко...к маданияти асосида самарал... ...йдаланишимиз зарур.

Бундан ташқари ривожланган ...амлакатлар билан асосан энер...яни тежаш, энергия ёқилғи ...сурсларини ташиш, узатиш тар...қларини таъмирлаш ва мукам...л энергия ўлчов асбобларини ...плаб чиқариш борасида ҳам...рликни ривожлантиришимиз ке...к.

Шу ўринда таъкидлашимиз ...изки, заҳиралари қайта тикла...диган ёки заҳиралари тугамай...ган муқобил энергия манбаала...дан кўпроқ фойдаланиш зарур. ... борада Ўзбекистонимизни сий...б, уни серқуёш иқлим, битмас...ганмас энергия манбаи бўлган ...рёлару ер ости иссиқ сувларини ...о этган.

Бизнинг шароитда муқобил ...ергия манбаларидан — қуёш ...диациясидан фойдаланиш прио...тет йўналиш ҳисобланиб, бу ...ергиядан асосан уйларни иси...ш, иссиқ сув билан таъминлаш ...би мақсадларда фойдаланиш ...нцепциялари ишлаб чиқилиб ...алга оширилмоқда.

Кейинги йилларда республика...з олимлари ва мутахассислари томонидан нафақат қуёш ...ергияси, балки шамол, г... ва ...дротермал ҳамда биомасса энер...ялардан фойдаланиш бо...сида ...чагина ижобий илмий-тадқи...т ишлари қилинмоқда. Аммо ...линган назарий изланишларни ...алиётга тадбиқ этиш ва со...даги жаҳон илмий, амалий ...раққиёти билан чуқур интегра...он жараёнларни ривожлан...ш масалалари ҳамон очиқ қолмоқда.

Сабаби бу йўналишнинг ҳамо...явий, ташкилий, илмий, ...ий техникавий жиҳатдан мам...л ишлаб чиқилган концепция... бўлмай, бу концепция... ...ужассамлаштирган давлат ...ринг ўзи ҳам йўқ.

Биз муқобил энергия манба...дан фойдаланиш натижа... ...ганик энергия ва ёқилғи ...рсларини тежабгина қол... ...спубликамиз олдида турган ...лзарб муаммо — эколо... ...уаммосини ҳам маълум дара...а ҳал этиш имкониятларига ...ламиз.

Мустақил республикамизнинг ...орлоқ келажаги учун мус...ам замин бўла оладиган ...иллатимизнинг ғурури сифат... ...ъзозланадиган ҳамда бу соҳа... ...и мавжуд барча давлат дас...рини, концепцияларини ўз... ...ужассамлаштирган Ўзбекис... ...Республикасининг миллий Э... ...ия Дастурини ва унинг асо... ...исми бўлмиш қурилиш ко... ...ексининг энергия дастурини ...аб чиқиш мақсадга мувофиқ. ...у дастурларнинг бош йўнали... ...нергия ва ёқилғи ресурслар... ...ежаш, улардан самарали фой... ...анишдан иборат.

Неъмат РУЗИЕВ,
техника фанлари номзоди.

ОЙНАИ ЖАҲОНДА

КЎРИНГ, ТОМОША ҚИЛИНГ

ОЙНАИ ЖАҲОНДА

Сешанба, 5. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Куйла, дуторим». Телефильм.
7.50 «Шаҳар таронаси». Бадиий фильм.
9.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мўъжизалар масканн».
10.10 «Алифбе» байрами.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Сеҳргар ким!». Мультфильм.
18.35 Болалар учун. «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим».
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Рақслар гулдастаси».
19.50 «Чорраҳа». Бевосита мулоқот.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Юнус Ражабий номидаги мақомчилар ансамблининг концерти.
21.50 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари [АҚШ].
22.20 «Ҳур қизлар». Бадиий фильм. 2-серия.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Алоқалар ва шартномалар».
19.50 «Мусиқали меҳмонхона».
20.20 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Тинглаб, томоша қилинг...».
9.40 «Гол».
10.05 Қадимий сахий эртаклар. «Буратинонинг саргузаштлари». 2-серия.
11.15 Низомиддиновлар оилавий ансамбли ижро этади [Тошкент].
11.25 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал. 14-серия.
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Ҳукмдорлар». Телевизион бадиий фильм.
13.30 «Қўшимча ғилдирак». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
13.50 «Мушук Леопольднинг сайли». Мультфильм.
14.00 «Парвоздаги стюардесса». «Нодир асарларнинг ишқибозлари» криминал сериалидан телевизион бадиий фильм [Италия].

*

15.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
15.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
15.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Билмасвой Қуёшли шаҳарда». Мультфильм.
17.15 «Рок-сабоқ».
18.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
18.20 «Талаб қилинган кино».
18.50 «Миниатюра». Мусиқий кўрсатув.
19.05 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси [Австралия].
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 «Икки гусар». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
23.30 «Ҳарбий ревю».
24.00 Янгиликлар.
00.40 Париж—Дакар автораллиси.
01.10 «ВИД-презент».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Ҳақиқат онлари».
9.50 Ишдан бўш пайтингизда
10.05 Маза, таътиллар. «Витя Глушаков — апачилар дўсти». Бадиий фильм.
11.20 Мульти-пульти.
11.30 «Лашкарларни дуо қилиб».
12.00 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси, 115-серия.
12.50 «Сиз яратган боғ».
13.20 Танаффус.
13.35 «ТИНКО» Савдо уйи.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.00 «Қор менинг тақдирим» (Норильск. Йиллар. Одамлар). Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 3-серия.
14.55 Телекроссворд. «Музбиржа».
15.25 Янгиликлар.
15.40 Профессионал боксчилар ўртасида жаҳон чемпионати.
16.55 Маза, таътиллар. «Моцарт» операцияси». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 9-серия.
17.25 Ота-оналар учун эртаклар.
17.55 Эълонлар.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Сезам» кўчаси.
18.15 Мусиқали дастур.
18.40 Эълонлар.
18.45 Бизнинг қуллар.
19.30 Видеофильм.
20.20 Концерт.
21.02 Хабарлар.
21.20 Концерт.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.00 Хабарлар.
22.20 Эълонлар.
22.25 «Буржлар даъвати».
23.20 Санкт-Петербург балети. А. Дворжак. «Хазон бўлаётган барглар».
00.10 «Пилигрим».

Чоршанба, 6. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Қалбим ардоғи». Комилжон Йўлдошев куйлайди.
8.00 «Маҳаллада дув-дув гап». Бадиий фильм.
9.20 Болалар учун. «Қўғирчоқлар рақсга тушади».
9.50 Болалар учун фильм «Шоҳ Султон ҳақида эртак».
10.45 Ўзбекистон композиторларининг романслари.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Балиқ тилга кирди», «Кичкина деманг бизни» Мультфильмлар.
18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Талабалик йилларим».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Аралаш». Киножурнал.
19.30 «Табассум улашиб...». Дам олиш мусиқий кўрсатуви.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 1993 йил — Хўжа Аҳмад Яссавий йили. «Мерос».
22.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари [АҚШ].
22.30 «Оқ бўрилар». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун фильм. «Сеҳрли тўн».
19.30 «Қизиқарли учрашувлар».
20.30 «Афсона йўлидан». Мусаввир Содиқ Раҳмонов.
21.00 «02» тўлқинида».
21.20 «Бу шунақа ўйин». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Шойи мўйқалам». Мультфильм.
9.45 В. Девятов куйлайди.
10.05 Қадимий сахий эртаклар. «Қор маликасининг сири». 1-серия.
11.25 «Ҳайвонот оламида».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «54 ёшга тўлганимда». Телевизион бадиий фильм.
13.45 «Мушук Леопольднинг шифохонаси». Мультфильм.
13.55 «Жарангдор «Галеон». «Нодир асарларнинг ишқибозлари» криминал сериалидан телевизион бадиий фильм [Италия].

*

15.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Билмасвой Қуёшли шаҳарда». Мультфильм.
17.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради.
18.50 «Пингвинча». Мультфильм.
19.00 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 Театр учрашувлари. «Шаляпин уйида Рождество».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 Телеэкранда биринчи марта. «Исо пайғамбарнинг онаси». Бадиий фильм [«Мосфильм», Исроил «Апрель-ком», «Товариш» ижодий бирлашмаси].
23.00 Янгиликлар.
23.40 Рус диний қўшиқлари янграйди.
24.00 Рождество. Москвадаги Богоявлен кафедрал соборидан олиб кўрсатилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Буржлар даъвати».
9.50 «Параллеллар».
10.05 «Маза, таътиллар». «Чевар Марья». Бадиий фильм.
11.20 «Бурда моден» тавсия этади...
11.50 Танаффус. «Яблоко» гуруҳи.
12.00 Кундузги сеанс. «Иможен». Кўп серияли бадиий телефильм. 2-серия.
13.30 ТИНКО Савдо уйи.
13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.55 Санкт-Петербург балети. «Хазон бўлаётган япроқлар».
14.45 Мульти-пульти.
15.05 «Сигнал».
15.20 Янгиликлар.
15.35 «Рост» студияси. «Рус рождествоси Парижда» 2-кўрсатув.
16.05 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
16.50 Православ мусиқаларидан фильм-концерт.
17.25 Маза, таътиллар. «Моцарт» операцияси». Кўп серияли телефильм премьераси. 10-серия.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Сезам» кўчаси.
18.15 Мусиқали дастур.
18.30 Хабарлар.
18.40 Эълонлар.
18.45 Халқ ўйинлари.
19.45 «Қиссадан ҳисса».
20.00 «Индустриализациялаш йўлида».
20.25 «Мемнуне-миллиардер».
21.05 Хабарлар.
21.20 Осиё тароналари.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.00 Хабарлар.
22.20 Эълонлар.
22.25 Парламент хабарномаси.
22.40 Спорт кўрсатуви.
22.45 «Олис-олислардан эшитилиб турарди...».
23.10 «Оппозиция».
23.50 Эълонлар.
23.55 Мусиқа йирик планда.

Пайшанба, 7. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Ҳамид Сулаймон». Телефильм.
7.55 «Суюнчи». Бадиий фильм.
9.10 Тошкент Давлат жаҳон тиллари университетида Янги йил байрами.
9.50 Яккасарой тумани 5-болалар мусиқа мактаби ўқувчиларининг чиқиши.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Булутли ўлкаларда сайр», «Фил учун совға». Мультфильмлар.
18.30 «Ўзбек футболи — 80 ёшда». Тошкентдаги Кино уйидан ёзиб олинган кўрсатув.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 Президент фармонлари амалда.
19.40 Маъмуржон Тўхтасинов ва Абдулла Акбаровлар концерти. Халқлар Дўстлиги саройидан ёзиб олинган.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари [АҚШ].
22.00 «Қўғирчоқ». Бадиий фильм.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Ажойиботлар ёнимизда».
19.25 «Билим сарчашмалари».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда».
21.20 «Пульс». Хабарлар.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

7.55, 14.55, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
8.00 Янгиликлар.
8.35 Эрталабки гимнастика.
8.45 Краснодар ўлкаси Анастасиевск станицасида байрам.
9.30 Қадимий сахий эртаклар. «Қор маликасининг сири». 2-серия.
10.40 «У қайта туғилди». Мультфильм [АҚШ].
11.10 Муҳофаза ёрлиғи. «Уй қўри».
11.40 «Сиз учун учрашувлар». Епископ Василий [Родзянко] «Останкино» концерт студиясида.
12.55 «Радио-хит». Болалар учун Рождество мусиқий кўрсатуви.
13.55 «Телеёдномалар».
14.20 «Билмасвой Қуёшли шаҳарда». Мультфильм.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Иқболи кулганда».
16.00 «Триумф» Россия совринининг 1992 йил ғолибларига топширилиши. Давлат академик Катта театридан олиб кўрсатилади.
16.20 «Веди».
17.05 Союзлар уйининг Колонна залида «Рождество арчаси».
17.45 «Шоу-бис». Спорт дам олиш кўрсатуви.
18.45 «Бас қилақолинг ва кечиринг». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1 ва 2-сериялар [«Одиссей» хўжалик ҳисобидаги ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси].
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 «Рождество учрашувлари». Сизни Алла Пугачева таклиф этади.
23.40 «Аргонавтлар»: Мультфильм.
24.00 Янгиликлар.
00.40 «Рақслар, рақслар, рақслар».
01.20 Париж—Дакар автораллиси.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
8.40 «Рождество байрами».
9.20 Маза, таътиллар. «Лапланд эртаклари». Мультфильм.
10.35 Мульти-пульти.
10.45 «Замоскворечьеда байрам».
11.25 Дмитрий Покровский халқ куйлари ансамблининг концерти.
12.10 Кундузги сеанс. «Севги ҳисси». Бадиий фильм.
13.15 «Фольклор».
14.00 Эълонлар.
14.05 Россия қобусномаси. «Рус подшолари». 2-фильм
14.50 «Пайшанбадан бошқа ҳеч қачон». Бадиий фильм.
16.10 «Рождество кечалари».
16.40 Маза, таътиллар. «Моцарт» операцияси». Кўп серияли телефильм премьераси. 11-серия.
17.10 «Доразмон». Мультфильм премьераси. 17-серия.
17.25 «Россиядан Россияга».
17.55 Эълонлар.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Сезам» кўчаси.
18.15 Мусиқали дастур.
18.30 Хабарлар.
18.40 Эълонлар.
18.45 «Маданият ва Ислом».
19.30 «Хотира». Концерт.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.05 Телеэкранда премьера. «Ниагара». Бадиий фильм.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.50 Ҳужжатли фильм.
23.00 «Мавзу».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.35 «Фортуна» телеканали. «Тодес» шоу-балети», «Данс-класс».

Жума, 8. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Дил номалари». Мусиқий кўрсатув.
8.25 «Келинлар қўзғолони». Бадиий фильм.
9.50 Болалар учун. «Ерилтош».
10.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Фунтик ва мўйлабли кампиршо». Мультфильм.
18.20 «Таълим ва маданий мерос».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Ўзбекистон саноати».
19.45 «Гулноранинг гулдастаси». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Гулнора Низомова.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 ЎзТВ хазинасидан. Эминжон Усмонов. «Қўриқхонада». Видеоспектакль.
22.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари [АҚШ].
22.45 «Фожиага йўл қўймайман». Бадиий фильм.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

18.05 «Маппет-шоу». Қўғирчоқ телефильм-концерт.
18.30 Концерт.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Адабий, маданий жаниликтар».
19.30 «Поэзия муноттору».
19.40 «Жани колледж».
20.00 «Таалим».
20.20 «Жазуучу жана турмуш». К. Сактанов.
21.00 «Низомий». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Саёҳатчилар клуби» [сурдо таржимаси билан].
10.10 Қадимий сахий эртаклар. «Букри-тойчоқ».
11.30 «Америка М. Таратута билан».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Салом, мен холангизман». Телевизион бадиий фильм.
14.00 «Гармония». Телевизион бадиий фильм [Венгрия].

*

15.00 Янгиликлар.
15.25 «Бридж».
15.50 «Бизнес-класс».
16.05 «Ён дафтар».
16.10 Л. Трухина куйлайди.
16.20 «Билмасвой Қуёшли шаҳарда». Мультфильм.
17.05 «440 герц». Ўсмирлар учун мусиқий кўрсатув.
17.45 «Иш».
18.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
18.25 Режиссёр Валерий Рубинчик фильмлари. «Хотима».
18.45 «Инсон ва қонун».
19.15 «Америка М. Таратута билан».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 «Детективлар клуби»да. «КТВ-1» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради. «Елисей ўтлоқларида коррида». Бадиий фильм. «Хусусий детектив Нестор Бурманинг саргузаштлари» сериалидан [Франция].
22.50 «Эспаньола» ансамбли чалади.

«ВИД» таништиради:

23.10 «Сиёсий бюро».
23.45 «Музобоз».
01.00 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
01.15 «Авто-шоу».
01.30 «Обоз майдончаси». Танаффус пайтида [24.00] — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Муқаддас тупроқ».
10.40 Маза, таътиллар. Мультфильмлар.
11.30 «Бу Ивангородда содир бўлган эди».
12.00 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 117 ва 118-сериялар.
13.40 «ТИНКО» Савдо уйи.
13.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Оқ қарға».
14.55 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
15.25 Телебиржа.
15.50 Янгиликлар.
16.05 «Рост» студияси. «Айболит арчаси».
16.35 Трансросэфир. «Подшо харобаларида» (Владимир).
17.05 Маза, таътиллар. «Моцарт» операцияси». Кўп серияли телефильм премьераси. 12-серия.
17.35 «Катта доира».
17.55 Эълонлар.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Сезам» кўчаси.
18.15 Мусиқали дастур.
18.30 Хабарлар.
18.40 Эълонлар.
18.45 Концерт.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.55 Жума кунлари Уолт Дисней. «Мапетс Дисней паркида». Шоу-программа.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.45 «Бизнинг ғорлар». Видеофильм.
20.05 «Оила ришталари».
20.55 Манзарали фильм.
21.02 Хабарлар.
21.20 «Ҳафта ниҳоясида». Дам олиш кўрсатуви.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.00 Хабарлар.
22.20 Эълонлар.
22.25 Тунги салон.
23.55 «Яхши қол, Колумб». Бадиий фильм (Англия).
01.10 «Замоскворечьеда байрам».

Шанба, 9. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Катта бўлишни хоҳламайман». Бадиий фильм.
9.25 «Саломат бўлинг!».
9.55 «Матлубанинг бахти». Телефильм.
10.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Учрашув». Низомий номидаги Тошкент Давлат муаллимлар институти ўқитувчи ва талаблари иштирок этадилар.
11.35 Тижорат канали. «Эл хизматида». Самарқанд вилояти Ургут шаҳар «Шердор» ижара корхонаси ҳақида.
12.05 Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваторияси халқ чолғу кафедраси талабаларининг концерти.
12.50 Суҳбат Абдулла, Мамат Асқаров. «Ал-Кабир». Алишер Навоий номидаги Наманган вилояти мусиқий драма ва комедия театрининг спектакли.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Тасвирчи Кипс кимсасиз оролда». Мультфильм.
18.30 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 Телефильм.
19.45 Киноконцерт.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Нодирабегим». Шоира таваллудининг 200 йиллигига.
22.10 «Экран зийнати». «Алишер Навоий» бадиий фильмининг 45 йиллигига бағишланади.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ
7.00—14.00

* * *

17.00—24.00

● «ОРБИТА IV»

6.40, 21.20, 23.55 — Кўрсатувлар тартиби.
6.45 Эрталабки гимнастика.
6.55 «Ишбилармон кишининг шанба тонги».
8.30 «Спорт-имконият».
9.00 «Марафон-15» — кичкинтойларга».
9.25 Ж. Милн. «Винни-Пух ва бошқа ҳамма, ҳамма». «Волшебная лампа» қўғирчоқ театри фильм-спектаклининг премьераси.
10.25 «Шанба кунги дастхат».
10.55 «Мусиқий дўкон».
11.25 «Авиакосмик салон».
11.40 «Китоб девонида» базм.
12.40 «Эгардан йиқилган». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. «Камбағалларнинг олтини» сериясидан. Велопойга бўйича олимпия чемпиони С. Копилов ҳақида.
13.20 «Технодром».
13.30 Режиссёр Валерий Рубинчик фильмлари. «Сонетлар гулчамбари».
15.00 Янгиликлар.
15.20 Рождество хайрия совға-шоу томошалари.
16.30 «Дракулито-вампирча». Кўп серияли мультфильм премьераси.
16.55 «Ультра-си».
17.55 «Қизил квадрат».
18.35 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради: «Йиллар оша».
19.05 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Ўтмиш акс-садоси». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Адолат кўчаси» сериалидан [АҚШ].
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Юлдузларнинг яратувчиси». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия [АҚШ].
22.25 «Брэйн ринг».
23.10 Л. Минкус. «Баядерка» балети. 2-бўлимининг дивертисменти.
24.00 Янгиликлар.
00.35 Париж — Дакар авторалиси.
01.05 Охирги сеанс. Телеэкранда биринчи марта. «Муддати етти кун». Бадиий фильм [Ереван камер театри].

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.25 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
8.55 «Ухшаш дунёлар». Кўрсатувни Е. Парнов олиб боради.
9.40 «Қизалоқлар ва болакайлар, сизлар учун» (Голландия).
9.50 «Ютқазишсиз ўйин».
10.20 «Рост» студияси. «Бизнинг аралаш-қуралаш».
10.50 «Кузирхоним».
11.30 «Нота бене» студияси.
12.25 Маза, таътиллар. «Қирол — Дроздовик». Бадиий фильм.

*

13.40—15.40
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

1. «Ягона оилада».
2. «Чисен» (корейс тилида).
3. «Қўшиқ — дўстлик элчиси».
4. «Умид» (уйғур тилида).

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.40 «Чегарасиз футбол».

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.40 «Ҳафта».
17.00 «Евроосиё».
17.30 Хабарлар.
17.40 Эълонлар.
17.45 «Сезам» кўчаси.
18.15 «Янка хонанда».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.25 Телеэкранда премьера. «Қўриқчи». Бадиий фильм (АҚШ).
20.20 «Янги йил пироги»
20.30 Телеэкранда премьера. «Штемп». Бадиий фильм.
22.00 Хабарлар.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.20 Видеофильм.
22.35 Экранда Туркия киноси.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.55 «Ад либитум».
00.25 Эълонлар.
00.30 Тунги сеанс. «Уч бора севги ҳақида». Бадиий фильм.

Якшанба, 10. I

● ЎзТВ I

7.00 Ака-ука Шариповлар куйлайди.
7.35 «Қадрдонлар кўчаси». Телефильм.

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Аёз бобо». Бадиий фильм.
9.55 «Биргаликда куйлаймиз».
10.25 «Шоҳруҳ» клуби.
10.55 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
11.55 «Халқ ижодиёти». Фарғона вилояти Қува тумани «Анор» ашула ва рақс халқ ансамблининг концерти.
12.35 «Инсон ва замин».
13.35 Мактаб ўқувчилари учун. «Ўйла! Изла! Топ!».
14.25 Тижорат канали. «Тола ва сифат». Навоий вилоятидан кўрсатув.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Сенима, шошмай тур». Мультфильмлар тўплами.
18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.20 «Наштар». Ҳажвий киножурнал.
19.40 ЎзТВ хазинасидан. «Назм ва наво». Чустий лирикаси.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Саъдулла Сиёев. «Бозор кўрмаган йигит». Телеспектакль.
22.10 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Айбсиз айбдор». Бадиий фильм.
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

9.05—13.00 Янги йил кўрсатувлари: «Боболордан калган соз»; «Оспурум»; «Дидар-шоу»; «Жомоктор дуйносундо», «Киргиз журтунун таланттуу кызлари»; «Куттуктоолор...».

* * *

18.05 «Маппет-шоу». Қўғирчоқ телефильм-концерт.
18.30 Телетомошабинларнинг талабларига биноан концерт.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Тасма». Киношарҳ.
20.50 «Канизак Изаура». Кўп серияли бадиий телефильм. 12-серия [рус тилида].
22.00 «Ирларим — менин тагдирим». Қирғизистон Республикасида хизмат кўрсатган артист Р. Абдуқодиров.

● «ОРБИТА IV»

6.50, 8.30. 15.15 — Кўрсатувлар тартиби.
6.55 «Руҳни чиниқтириш».
7.55 Янгиликлар.
8.35 Эрталабки гимнастика.
8.45 «Спортлото» тиражи.
9.00 «Марказ».
9.30 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг охиргиси». Кўп серияли мультфильм премьераси (Франция).
10.00 «Ҳозирча ҳаммаси жойида». Дам олиш кўрсатуви.
10.30 «Тонг юлдузи».
11.20 «Пи» белгиси билан.
12.10 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
12.35 «Янги авлод танлайди».

«КТВ-I» ҳамда «Франс интернасональ» канали таништиради:

13.25 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.35 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

14.25 «Эрмитаж». Кўп серияли телефильм премьераси. 2-фильм.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Саёҳатчилар клуби».
16.10 Мультфейерверк: «Каспер ва унинг дўстлари [Англия], «Ҳақиқий ажина овловчилар» [АҚШ].
17.05 Халқ куйлари.
17.20 Эфирда бевосита мулоқот.
18.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
18.40 «Ҳунарли хор бўлмайди».
18.45 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
19.00 Мариинскда променад.
19.55 «Оба-На-Угол» шоу томошалари.
20.25 «Лорд Артурнинг жинояти». Телевизион бадиий фильм премьераси [«Экран» ва «Арком» фирмаси].
21.55 Эълонлар.

*

22.00 «Якунлар».
22.45 «Ника юлдузлари». Халқаро кинофестиваль якунлари. Танаффус пайтида [24.00] — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 «Спорт олами «Жиллетт» фирмаси нигоҳи билан».
8.50 «Ташрифнома».
9.20 «Қизалоқлар ва болакайлар, сизлар учун (Голландия).
9.30 «Рост» студияси. «Эй, норбоболар...».
10.00 «Қироллиндаги саргузашт». Қўғирчоқ мультфильм.
10.30 «Мегаполис».
11.00 «Ати-бати...».
11.30 Телекроссворд. «Музбиржа».
12.00 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Тиш докторининг саргузаштлари». Бадиий фильм.
13.20 «Балиқ нўз».

*

13.40—18.00
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

1. «Узбекистон — қадрдон уйим».
2. «ЭКОСАН». Экология ва саломатлик жамғармасининг хабарномаси.
3. «Безнен мирас» (татар тилида).
4. «Бурч» кўрсатуви.
5. «Рангинкамон» (тожик тилида).
6. «Дўст билан обод уйинг».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 Хабарлар.
18.20 Танаффус. «Яблоко» гуруҳи.
18.35 Уолт Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни-Пухнинг янги саргузаштлари», «Қора плашч».

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Видеофильм.
20.00 Ҳужжатли фильм.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.15 Голливуд классик фильмлари фестивали.
21.55 Эълонлар.
22.00 Хабарлар.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.20 «Пазар-92».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

24.00 Спорт кўрсатуви.
00.05 Стас Намин марказн (Эс-Эн-Си) таништиради. «Эс-Эн-Си» тунги клуби».

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 1 январь сонидан олинди.

ОРҚАГА ҚАЙТИШ ЙЎҚ. ТАРИХНИНГ ЙЎЛИ ОЛҒА БОРИШДИР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Президентларнинг жавобларида рубль зонасига катта эътибор берилди. Журналистлар билан учрашувда таъкидланганидек, сўнгги вақтда Россия молия сиёсатида монополиячи сифатида иш тутиб, бошқа давлатларнинг манфаатларини эътиборга олмаяпти. Бу эса мустақил давлатларнинг иқтисодиётига салбий таъсир қилмоқда. Шу сабабли давлат бошлиқлари билан биргаликда Тошкент учрашувига келган мутахассислар ўз валютасига ўтишнинг эҳтимол тутилган вариантларини муҳокама қилдилар. Бироқ, бу ишда шошма-шошарликка йўл қўйиб бўлмайди. Мазкур саволга Ҳамдўстлик давлатлари бошлиқларининг 22 январда Минскда бўладиган учрашуви аниқ жавоб беради. Лекин ҳозир шуни айтиш мумкинки, Тошкент учрашувининг қатнашчилари бу масала хусусида ўз таклифларини киритадилар. Бу соҳада томонларнинг ўзаро ён босиши зарур бўлади.

Тошкентда ана шу масалалардан ташқари Орол денгизи теграсидаги экологик барқарорлик муаммолари муҳокама қилинди. Бунинг учун бешта давлатнинг қўшма жамғармасини ташкил этишга қарор қилинди. Жамғарма фалокат зонасида жойлашган учта шаҳарда навбати билан иш олиб боради. Каспий денгизи хусусида манфаатдор томонлар билан музокаралар олиб боришга ҳам аҳд қилинди. Бу музокараларда Россия ва Эрон вакиллари ҳам қатнашмоғи лозим.

Давлат бошлиқлари минтақада ягона ахборот доирасини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Телевидение маркази Тошкентда, республикалараро газета таҳририяти эса Олмаотада жойлашади. Айни бир пайтда Марказий Осиё давлатларининг Форс кўрфази ва Тинч океанга чиқиши масаласи ҳам ўрганилади. Бунинг учун катта маблағ талаб қилиниши тушунарлидир. Лекин, президентларнинг фикрича, таклиф этилган бир неча лойиҳани амалга ошириш мумкин.

Табиийки, Тожикистон муаммоларига жуда жиддий эътибор берилди. Давлат бошлиқлари якдиллик билан Тожикистон чегаралари дахлсизлигини айтдилар. Қўшни республикадаги аҳволни тезроқ барқарорлаштириш учун у ерга одамийлик ёрдами: кийим-кечак, дори-дармонлар, озиқ-овқат, ёнилғи-мойлаш материаллари юборилади. Ўзбекистон билан Тожикистон ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ёрдам ҳақида учрашув чоғида имзоланган шартнома бундай одамийлик ёрдами бериш учун асос бўлди. 11 январь куни худди шундай ҳужжатни имзолаш учун И. Раҳмонов Олмаотага жўнаб кетади.

— Иттифоқни тиклашга шу масала юзасидан матбуотда пайдо бўлган бир қанча мақолаларга қандай қарайсиз?

Бу саволга барча давлат бошлиқлари бир хил жавоб қайтардилар. Орқага қайтиш йўқ ва мумкин ҳам эмас. Улкан минтақа ҳеч қачон бошқа бирор давлатнинг хом ашё етиштириладиган ўлкасига айланмайди.

— Тарих ғилдирагини орқага буриб бўлмайди, деди Ислом Каримов бу фикрни ривожлантириб. — Лекин Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига шу қадар шошилиб, жаназа ўқилмаслиги керак. Минскдаги учрашув кўп жиҳатдан бурилишни бошлаб берадиган учрашув бўлиши лозим. Чунки ўзаро манфаатли ҳамкорлик учун ҳамма имкониятлардан фойдаланилгани йўқ. Марказий Осиё давлатлари анъанавий қўшни давлатлар бўлиб, маданияти, анъаналари ва тилнинг ўхшашлиги уларни жипслаштиради, бу давлатлар ўз йўлидан борадилар, бунга шак-шубҳа йўқ.

Тошкент учрашуви якунлари юзасидан қўшма ахборот қабул қилинди. Давлат бошлиқлари навбатдаги мажлисни Ашгабатда ўтказишга қарор қилдилар.

Учрашув қатнашчилари — мустақил давлатларнинг раҳбарлари шу куни Тошкентдан жўнаб кетдилар.

Л. ЛЕВИН,
А. КАРИМОВ,
ЎзА мухбирлари.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси ёнилғи, энергия манбаалари, техника ва ускуналарга ҳаражатлар муттасил ошиб бораётган шароитда республика шаҳар ва шаҳар атрофида йўловчиларни ташийдиган транспортнинг барқарор ишлаши учун зарур шарт-шароит яратиш мақсадида «Шаҳар ва шаҳар атрофи автотранспортида йўловчилар ташиш тарифлари тўғрисида» қарор қабул қилди. Бу қарорга мувофиқ метро, трамвай, троллейбус ва автобусларда йўл ҳақи 1993 йил 5 январдан бошлаб 3 сўм миқдорида белгиланди.

Шаҳар атрофи йўловчилар ташийдиган автомобилларида амалдаги йўл ҳақлари тарифининг энг юқори миқдори ҳам шу йил 5 январдан бошлаб 1,5 баравар ошади.

Вазирлар маҳкамасининг қарорига мувофиқ аҳолининг айрим тоифаларига шаҳар ва шаҳар атрофида йўловчиларни ташиш, автомобиль транспортида юриш учун берилган в[illegible] ҳозир амал қилиб турган имтиёзлар сақлаб қолинади.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА ШАРҲ

Сўнгги вақтда электр энергия, ёнилғи, техника, асбоб-ускуналар ва эҳтиёт қисмлар нарҳи беҳад ошиб кетганлиги натижасида республика йўловчиларни ташийдиған транспорт корхоналарининг иши қийинлашди.

Масалан, битта автобуснинг қиймати 102 баравар, такси учун фойдаланиладиган битта енгил автомобиль қиймати 750 баравар, бир тонна бензин — 210 баравар, бир киловатт электр энергия — 20 баравар, автомобиль шиналарининг битта комплекти қиймати 410 баравар ошди.

Ўтган йили бир йўловчининг жамоат транспортида бир марта юриши учун давлат бюджетидан қўшимча равишда ўртача 4 сўм 28 тийин сарфлаган бўлса, 1993 йилда харажатлар кўпайганлиги сабабли давлат ана шу мақсадга қўшимча равишда 4 сўм 65 тийин ажратмоқда.

Аҳолининг камбағал тоифаларини, айниқса пенсионерлар, талабалар ва мактаб ўқувчиларини ижтимоий ҳимоялаш мақсадида республика ҳукумати шаҳар ва шаҳар атрофи жамоат транспортида юриш қийматининг қатъий миқдорини белгилаб қўйди. Масалан, мактаб ўқувчиси автобусда юриш учун 40 сўмга имтиёзли карточка сотиб олган бўлса, у 60 сўм миқдорида имтиёз олган бўларди, эндиликда у 60 сўмга автобус карточкасини сотиб олса, 90 сўм имтиёз олган бўлади.

Олий ўқув юртларининг талабалари жамоат транспортининг уч турида юриш учун қиймати 66 сўмлик карточкани сотиб олиб, 204 сўм миқдорида имтиёз олган бўлсалар, эндиликда қиймати 99 сўмлик карточкани сотиб олиб, 306 сўм миқдорида имтиёз олган бўладилар.

Пенсионерлар хусусида ҳам худди шундай. Улар жамоат транспортининг уч турида юриш учун қиймати 94 сўмлик бир ойлик карточкани сотиб олиб, 236 сўм миқдорида имтиёз олган бўлсалар, эндиликда 141 сўмга бир ойлик карточкаларни сотиб олиб, 354 сўм миқдорида имтиёз оладилар.

Қарорда таъкидланганидек йўловчиларнинг айрим то[illegible]фалари, жумладан У[illegible] уруши ногиронлари в[illegible]чилари, байналмилалч[illegible]чилар ва бошқа айрим [illegible]даги йўловчиларнинг пас[illegible] транспортида бепул юриш[illegible]ри сақлаб қолинади.

Транспортда текин ва имтиёзли юриш билан боғлиқ харажатлар 1 миллиард 101 миллион сўмни ташкил этади. 1993 йилда жамоат транспортининг зарарини қоплаш учун давлат 10,5 миллиард сўм ажратиш кўзда тутилмоқда.

ТЕНГЛАР ИЧРА ТЕНГ

«МУСТАҚИЛЛИК, ТИНЧЛИК, ҲАМКОРЛИК — БИЗНИНГ АСОСИЙ БОЙЛИГИМИЗ». Москвада чиқадиган «Деловая жизнь» журналининг янги сони Ўзбекистон Республикаси ҳукумати юритаётган сиёсатнинг мақсад-мазмуни жамланган ана шу сўзлар билан очилади.

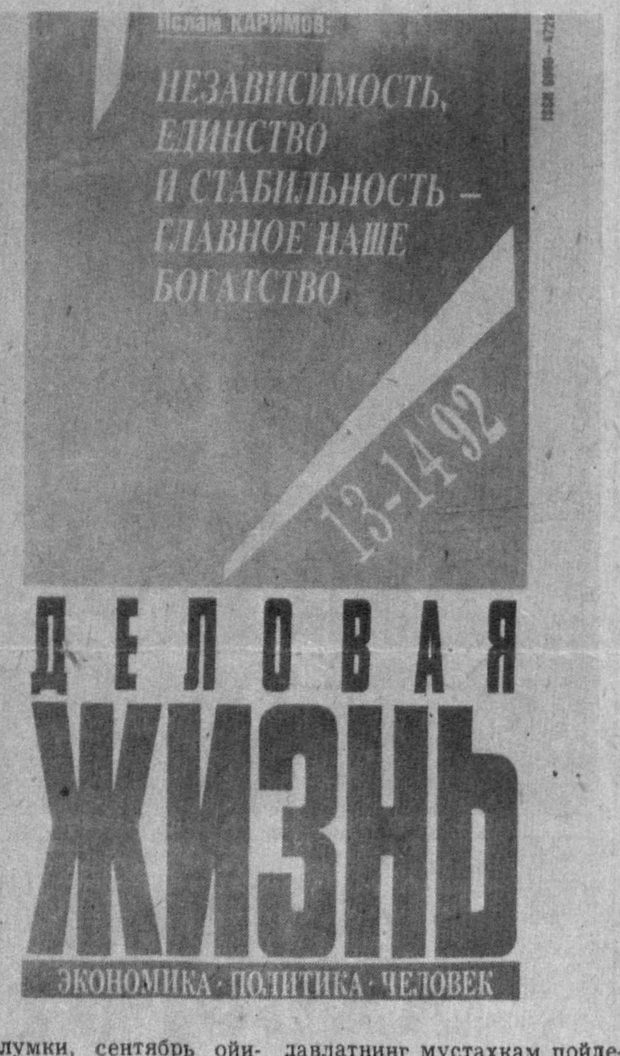

Маълумки, сентябрь ойида халқимиз республика мустақиллигининг бир йиллигини зўр тантана билан нишонлаган эди. Бир йил тарих олдида ҳеч гап эмас. Аммо Ўзбекистон учун ўтган шу бир йил асрларга татигуликдир. «Деловая жизнь» ҳам ўз ўқувчиларига бунинг аҳамиятини атрофлича тушунтириб беришни мақсад қилиб, мустақил Ўзбекистон ҳақидаги материалларга катта ўрин ажратган.

Ўзбекистоннинг географик жойланиши, иқтисодиёти, ижтимоий ҳаёти ҳақида илгарилари ҳам матбуотда жуда кўп маълумотномалар чиққан. Аммо республика қиёфасини энди мустақиллик мезони билан баҳолаш керак. Журналдаги Ўзбекистоннинг ҳозирги иқтисодий аҳволи, ижтимоий тараққиёти ва ташқи иқтисодий алоқалари ҳақидаги лўнда ахборотлар бу талабга жавоб беради. Айни пайтда бу маълумотномалар журналхонларни Ўзбекистоннинг мустақил ҳаёти ҳақида кенгроқ маълумот олиш учун навбатдаги саҳифаларни варақлашга ундайди.

«Жаҳон ҳамжамиятига ўз йўлимиз билан». Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Деловая жизнь» журнали саволларига жавоби ана шундай номланган.

Журналда таъкидланганидек, Ислом Каримов, нафақат Мустақил Ўзбекистоннинг биринчи Президенти ҳисобланади, балки собиқ иттифоқ республикалари орасида ҳам биринчи Президентдир. Бу катта масъулият. Бу катта жасорат. Мустақил бир йилнинг ўзбек халқи ҳаётидаги аҳамияти сарҳисоб қилинганда Президент масъулиятининг тарихий кўлами намоён бўлади. Шу қисқа даврда халқимизнинг асрий орзуси — ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи амалга оширилди. Халқимиз мустақиллик йўлини танлади, бу янги Конституция билан мустаҳкамлаб қўйилди. Ўзбекистон халқлари ўлкадаги битмас-туганмас бойликларнинг ҳақиқий хўжайинига айландилар.

Шу бир йил ичида чинакам демократик ҳуқуқий давлатнинг мустаҳкам пойдеворини қўйишга муваффақ бўлинди. Ягона мафкура ҳукмронлиги барҳам топди. Кўппартиялик, фикрлар ва ғоялар хилма-хиллиги қарор топди.

Жаҳондаги 125 давлат Ўзбекистоннинг давлат мустақиллигини тан олди. 60 та хорижий давлат билан дипломатик алоқа ўрнатилди.

1992 йилнинг 2 мартида Ўзбекистон Республикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилинди. Умумевропа ҳамжамияти ва жаҳондаги бошқа бир қатор етакчи ташкилотларнинг аъзоси сифатида Ўзбекистон фаол ташқи сиёсат юритмоқда.

— Давлат тараққиёти жараёнида тўпланган ҳамма яхши ва фойдали нарсалардан фойдаланамиз, — дейди суҳбатининг давомида Ўзбекистон Президенти. — Республиканинг ўзига хос хусусиятига мос келувчи ҳамма нарсани оламиз. Аммо у ёки бу моделдан кўр-кўрона нусха кўчириш ҳақида ҳеч қандай гап бўлиши мумкин эмас.

Ислом Каримов ўз жавобларида Ўзбекистоннинг ўзига хос тараққиёт йўлини атрофлича шарҳлаб беради.

Собиқ Иттифоқ таркибидаги республикалар орасида Ўзбекистон вазиятнинг барқарорлиги, аҳолини ижтимоий ҳимояланганлиги билан ажралиб туради. Албатта журнал мухбирини бунинг сабаблари, республикада кечаётган бозор иқтисодиётига ўтиш жараёни, ерга муносабат, хусусийлаштириш, ташқи сиёсат, Ўзбекистоннинг Ўрта Осиёда, умуман мусулмон давлатлари ўртасидаги ўрни ва роли каби кўпдан-кўп масалалар ҳам қизиқтирган. Ўзбекистон Президентининг жавобларини ўқиб, келажакка умид кўзи билан қараган, ўз кучига ва юртининг бойликлари ҳамда иқтисодий қувватига ишонган ҳолда ўзига хос йўл билан бахтиёр фаровон ҳаётга дадил одимлаётган ўзбек халқининг қиёфасини тўла тасаввур қилиш мумкин.

Журналда Ўзбекистон Олий Мажлисининг Қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича қўмитаси раиси Эркин Халилов «МДҲ: амалда ва келажакда» номли мақоласи билан қатнашган. Унда МДҲнинг ҳаётий зарурат туфайли пайдо бўлганлиги, бу ҳамкорлик жаҳон ҳамжамияти тарихида бутунлай янгича йўналишдаги муносабатларни бошлаб беражаги ишончли далиллар билан асослаб берилган.

«Ўзбекистон жаҳон ҳамжамиятида ўзининг муносиб ўрнини эгаллайди». Бу шунчаки орзу эмас, балки республика ҳукумати юритаётган сиёсат, халқимизнинг бутун ҳаракати ана шу мақсадга бўйсундирилгандир. Республика Бош вазирининг ўринбосари, ташқи иқтисодий алоқалар вазири Ўткир Султоновнинг «Мол олиб келишдан — четга мол чиқаришга» деган мақоласи ана шу ҳақдадир.

Маданий ва умуминсоний қадриятлар халқ академияси Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантиришда фаол қатнашиш мақсадида республикамизда тижорат банкини очди. Йил охиригача унинг маблағини 1 миллиард сўм ва 20 миллион долларга етказиш мўлжалланаётир. Академия Президенти Тошпўлат Тожиддиновнинг «Ўз ҳолимизча кун кечиролмаймиз» сарлавҳали суҳбатида таъкидланишича, мазкур ташкилотнинг Ўзбекистондаги фаолияти кўпқирралидир.

Мустақиллик республикамизда виждон эркинлигини таъминлашда янги имкониятларни намоён этди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси қошидаги Дин ишлари бўйича қўмита раисининг ўринбосари Убайдулла Уватовнинг «Виждон эркинлиги — озодлик ва демократия қалби» деган мақоласида шу соҳада республикада амалга оширилаётган ибратли ишлар ҳақида ҳикоя қилинади.

Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов «Ватанимиз ягонадир» мақоласи билан «Деловая жизнь»нинг ушбу махсус сонида қатнашган.

Мустақил мамлакатнинг матбуоти ҳам мустақилликка хизмат қилиши шарт. «Бугун Ўзбекистондаги матбуот ходимларига жаҳон ҳамжамиятидаги давлатлар каби барча шароитлар яратиб берилган. Сиз Ўзбекистонга журналист сифатида келмоқчимисиз? Марҳамат, Вазирлар маҳкамаси тасдиқлаган умум қабул қилган акредитация қоидалари асосида Ташқи ишлар вазирлигининг матбуот ва ахборот бўлимидан рўйхатдан ўтинг... Бундан бошқа муаммо йўқ». Лекин республикани ҳар қандай туҳматчи учун карвонсаройга айлантиришга йўл қўймаймиз! Бу кимларгадир тоталитаризм ва демократияни бўғиш бўлиб кўринар. Кечирасиз, азизлар, мустақил Ўзбекистонда ҳақиқий ва тўғри ахборотларни севиб ўқийдилар. Аксинча ишлаётган ҳамкасблар билан биз энди чиқишолмаймиз. Ўзбекистон Республикаси Президентининг матбуот котиби Шавкат Яҳёевнинг «Саломга яраша алик» мақоласида мустақил Ўзбекистоннинг матбуот ва журналист ўртоқлар билан ҳамкорлик қоидалари ана шундай лўнда баён этилган.

Булардан ташқари «Деловая жизнь» саҳифаларида мустақил Ўзбекистон Республикаси ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи фотосуратларга ҳам кенг ўрин ажратилган.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, Ўзбекистон ҳукумати юритаётган ички ва ташқи сиёсатнинг тўғрилигини тараққийпарвар кишилар тан олмоқдалар. «Деловая жизнь» журналининг 1992 йил 13—14 сони бунга мисолдир.

• Иқтисодчи фикри

ИСТИҚБОЛНИНГ ТАМАЛ ТОШИ

Маълумки, энергия ва ёқилғи тушунчалари азалдан инсон ҳаёти билан чамбарчас боғланган бўлиб, инсоннинг маданий ҳаёти ва илмий техник ютуқларининг асосини ташкил этиб келмоқда.

Аммо энергия ва ёқилғи ресурсларини тежаш, улардан оқилона фойдаланиш ўрнига жуда катта миқдорда сарф қилинмоқда. Оқибатда энергия ва ёқилғи захираларининг охири кўрина бошлади. Олимларнинг фикрича сайёрамиздаги органик энергия ва ёқилғи заҳиралари (кўмир, нефть ва табиий газ) шу тарзда ишлатилса, бор-йўғи 80 йилга етар экан.

Кейинги йилларда ер куррасида бўлаётган давлатлараро тортишувлар ва мажаролар ва урушларнинг кўпчилиги ҳам ана шу энергия ва ёқилғи ресурслари туфайлидир.

Келажакда ҳар бир давлатнинг гуллаб-яшнаши, равнақи ва жаҳон миқёсидаги обрўйи, тутган ўрни кўп жиҳатдан ана шу масалаларни қандай ҳал қилинишига боғлиқ, яъни бир сўз билан айтганда, бу масалалар келажакда давлатнинг катта сиёсатини белгиловчи асосий омиллардан бири бўлиб қолади.

Вақти келиб, жаҳон бозорида олтиннинг ҳам, пахтаю қоракўлнинг ҳам, ноёб техника буюмларининг ҳам нархлари арзонлашиши мумкин, аммо энергия ва ёқилғи ресурсларининг арзонлашиши қийин, чунки бу ресурсларнинг заҳиралари қайта тикланмайди. Буни ҳар биримиз тўғри тушуниб, ёқилғи заҳираларидан оқилона фойдаланмоғимиз ва келажак авлодни ҳам бу табиат инъомларидан баҳраманд қилишимиз лозим. Шунинг учун, ҳозирги кунда мустақил республикамиз ҳам барча тараққий этган мамлакатлар сингари, мавжуд давлат дастурларини, концепцияларини ўзида мужассамлаштирган. Мукаммал миллий энергия дастурини ишлаб чиқиш айни муддаодир.

Бу дастурни ишлаб чиқишда республикамизнинг реал иқтисодий имкониятларини, табиий шарт-шароитларини, халқимизнинг миллий, демографик хусусиятларини, унинг бой тарихий тажрибаларини, ўтмишдаги энергия дастурининг сабоқларини ва умумжаҳон тараққиётининг ютуқларини ҳисобга олишимиз керак бўлади.

Мукаммал миллий энергия дастури деярли барча тараққий этган мамлакатларда анча олдин ишлаб чиқилган ва катта муваффақиятлар билан бажарилмоқда. Бу борада Шимолий Америка ва Ғарбий Оврупо мамлакатларида, жумладан Канада, АҚШ, Олмония, Бельгия, Дания, Франция, Ирландия, Нидерландия, Швеция ва Англия анча одимлаб кетди.

Бу мамлакатларнинг миллий энергия дастурларида қурилиш комплексида энергия ва ёқилғи ресурсларини тежаш масалалари асосий ўринлардан бирини эгаллайди. Сабаби АҚШда ишлаб чиқарилаётган энергия ва ёқилғи ресурсларининг 33,6 фоизини, Канадада 40 фоиз, Данияда 60 фоиз, Ирландияда 46, Англияда эса 33 фоизни қурилиш комплекси истеъмол қилади.

Бу рақамлардан кўриниб турибдики, саноат ва транспорт инфраструктуралари етарли даражада ривожланган мамлакатларда ҳам қурилиш комплекси катта миқдорда энергия ва ёқилғи ресурсларини истеъмол қилар экан. Шу сабабли Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ташаббуси билан қурилиш комплекси соҳасида илмий тадқиқот ва тажриба алмашув мақсадида ташкил этилган Халқаро Кенгашнинг ҳам ҳозирги кундаги фаолияти асосан шу мавзуга бағишланган. Ҳар бир мамлакатнинг миллий энергия миқдорини аниқлаш ва шу мамлакатларнинг жаҳон энергия истеъмолида тутган ўрни бино ва иншоотларни лойиҳалаш, қуриш ва эксплутация қилиш жараёнида энергияни тежашнинг илмий, техникавий, молиявий ва маъмурий негизларини ишлаб чиқиш масалалари бу нуфузли Халқаро Кенгашнинг симпозиумларида кўриб чиқилмоқда.

Бу сермашаққат илмий-амалий тадқиқот ишларининг натижалари шуни кўрсатмоқдаки, замонавий технологияга, илғор лойиҳалаш усулларига, мукаммал ишлаб чиқилган молиявий ва маъмурий тизимларига эга бўлган ривожланган мамлакатлар қурилиш комплексига сарф этилаётган энергия ва ёқилғи ресурслари миқдорини 25-35 фоизга камайтириш имкониятларига эга бўлмоқдалар.

Маълумки, ҳозирги кунда мустақил республикамиз олдида бир қанча илмий-техник муаммолар қатори, энергия ва ёқилғи ресурслари муаммолари ҳам кўндаланг турибди. Айниқса, нефть маҳсулотларига бўлган эҳтиёжимизни қондиришда турли хил муаммоларга дуч келмоқдамиз. Сабаби, нефть маҳсулотлари бўйича Россия Федерацияси жаҳонда етакчи экспортер сифатида танилган эди. Аммо кейинги 4 йил ичида Россияда нефть қазиб чиқариш 35 фоизга, кўмир қазиб чиқариш эса 84 млн. тоннага камайди. Бундан ташқари, Россияда миллий даромаддаги энергия истеъмоли Ғарбий Оврўпо мамлакатларига қараганда икки баравар кўп бўлиб, ишлаб чиқарилаётган энергиянинг учдан бир қисми беҳудага сарфланмоқда. Бу фикр бизнинг республикада ҳам тегишлидир. Бу эса Россия Федерациясининг энергия ва ёқилғи ресурсларининг экспорт қилинишига катта таъсир кўрсатмоқда.

Оқибатда энергия ва ёқилғи ресурсларининг нархи ошиб кетмоқда. Республикамиз қулай табиий-иқлим шароитига ва улкан потенциал имкониятларига эга бўлса-да, ишлаб чиқарилаётган энергия ва ёқилғи ресурсларининг жуда катта қисмини қурилиш комплекси истеъмол қилмоқда ва бу кўрсаткич қуйидаги сабабларга кўра йилдан-йилга ошиб бормоқда:

— қурилиш материаллари ва конструкциялари ишлаб чиқаришда, уларни ташиш, ўрнатиш ва қуришда, уйларни иссиқ-совуқ сув билан таъминлашда, иситишда, сунъий ёритиш системалари ва электр буюмларидан фойдаланишда жуда кўп миқдорда энергия ва ёқилғи ресурслари сарф қилинмоқда. Бундан ташқари, республикамиздаги темир-бетон заводларида ишлаб чиқарилаётган ёпма конструкцияларининг аксарияти бир қатламли қилиб тайёрланмоқда. Бу турдаги конструкциялардан қурилган уйлар фойдаланиш давомида кўп қатламли конструкциялардан қурилган уйларга нисбатан ишлатилиш шароитига қараб 2,5—2 марта кўп энергия ва ёқилғи ресурслари сарф қилади. Ваҳоланки, бутун жаҳонда кўп қатламли ёпма (тўсувчи) конструкцияларга ўтиш ёки биноларнинг ҳажмий-режа ечимларини такомиллаштириш сиёсати амал қилмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, шу вақтгача бизда кўпроқ қурилиш материаллари ишлаб чиқариб кўпроқ бинолар қуриш билан овора бўлинди. Қурилиш комплексида «энергия фаоллиги» деган тушунчаларга умуман эътибор берилмади. Натижада биноларимизнинг энергия истеъмоли юқори бўлсада, одамлар учун қулай муҳит яратилмай, улар ёзда иссиқдан, қишда совуқдан азоб чекмоқдалар.

— республикамизда аҳоли сони тез суръатлар билан ўсмоқда. Уларни уй-жой билан таъминлаш ва керакли шароитларни яратиш бугунги куннинг энг долзарб муаммосидир. Баъзи бир ҳисоб-китобларга қараганда йилига якка тартибда қурилаётган шахсий уйларга 10-15 фоизгача, кўп хонали уйларга эса 8-10 фоизгача қўшимча миқдорда энергия ва ёқилғи ресурслари сарф қилинмоқда.

Ҳозирча бу қўшимча ресурслар асосан кейинги йилларда саноатда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ва қурилиш ҳажмининг кескин камайиши ҳисобига қопланмоқда. Келажакда эса бу инфраструктураларни ҳам ривожлантириб, тараққий этган давлатлар ҳамжамиятидан муносиб ўз ўрнимизни топишимиз керак. Бунинг учун эса янада кўпроқ энергия ва ёқилғи ресурслари керак.

— кишиларнинг ҳаётий эҳтиёжлари ортмоқда, хоналарда муайян муҳитни яратиш ҳамда ҳар хил турдаги электр буюмларидан кўплаб фойдаланиш натижасида кейинги ўн йил ичида фақат маиший мақсадларда ишлатиладиган энергия миқдори икки баравар ошди. Биздаги электр буюмларининг энергия сарфи жаҳон стандартлари даражасидами? Бу буюмлардан фойдаланишда тежамкорлик маданиятининг негизларини маълум даражада унутганимиз йўқми? Афсуски, ҳозирча булар биз истаганчалик эмас.

Ривожланган мамлакатлардаги сингари энергия истеъмоли кам бўлган электр буюмларини ишлатиб, замонавий автоматик система ва технологиялардан фойдаланганимизда бу кўрсаткич анча паст бўлиши мумкин эди.

Жумладан барча тараққий этган мамлакатларда хона ҳароратини «тежамли ҳарорат» деган тушунчадан келиб чиқиб, кундузги, кечки, байрам ва дам олиш кунларидаги хона ҳароратларига ажратишади ва шу асосда иситиш, совутиш ва ҳаво алмаштириш системаларини ишлатишади. Электр энергиясидан фойдаланиш жараёнида ўта тежамкорлик маданияти мавжуд. Кўчалар ва уйларни ёритишдаги энергия сарфини 2—3 баравар камайтириш имкониятлари бу мамлакатларнинг энергия тежамига салмоқли ҳисса қўшмоқда.

Шу каби сабабларга кўра, республикамизда яқин келажакда электр ва иссиқлик энергияси истеъмоли икки баравардан кўпга ошиши кутилмоқда. Бу миқдордаги энергияни ишлаб чиқариш учун эса ҳозирги кундагига нисбатан икки баравар ёқилғи ресурслари керак бўлади.

Республикамизда электр ва иссиқлик энергияларини 90 фоизга яқини табиий газ, кўмир ва мазут билан ишловчи иссиқлик электр станцияларида ишлаб чиқарилмоқда. Келажакда ҳам бу усул приоритет йўналиш сифатида сақланиб қолади.

Яна шуни таъкидлашимиз жоизки, республикамизда электр ва иссиқлик энергиясини тежашдаги яна бир асосий муаммо, бу энергия сарфини аниқлайдиган замонавий ўлчов-технологик асбоб-ускуналарнинг етишмаслигидир. Ишлаб турган ўлчов-технологик асбоб-ускуналар эскирган.

Бундан ташқари, электр ва иссиқлик энергияси ишлаб чиқариш инфраструктурасида маҳаллий миллат вакилларидан чиққан юксак малакали мутахассисларнинг етишмаслиги ҳам ҳозирги куннинг катта муаммоси бўлиб турибди.

Президентимиз Ислом Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» рисоласида «қишлоқ хўжалиги ва у билан боғлиқ бўлган саноатда қайта ишлаш тармоқлари устун даражада ривожлантирилади» деб такидлаган ва бу саноат тармоқларини асосан республикамизнинг аҳоли зич яшайдиган қишлоқ жойларида, ноҳияларда ривожлантириш кўзда тутилган.

Мустақил давлатимизнинг бу сиёсати узоқни кўзлаб, халқимизнинг фаровонлигини, юртимизнинг тинчлигини ўйлаб ишлаб чиқилган сиёсатдир. Бу билан биз республикамиз олдида турган баъзи бир долзарб муаммоларни ҳам ҳал этишимиз мумкин. Жумладан, аҳолини биринчи навбатда ёшларни иш билан таъминлаш ва уларнинг турмуш даражасини яхшилаш имкониятини яратамиз. Ёшларнинг ҳуқуқбузарлик ва жиноий ишлар билан шуғулланишларига маълум миқдорда чек қўйилади.

Республикамиз аҳолисининг 60 фоизидан ортиғи қишлоқ жойларида яшайди. Қишлоқ уйларини ҳам шаҳардаги каби иситиш системалари, ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлаш масалалари мустақил давлатимизнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш йўлидаги сиёсатининг энг асосий йўналишларидан биридир. Табиийки, бу йўналишдаги ишларга ҳам катта миқдорда энергия ва ёқилғи ресурслари керак бўлади.

Маълумки, республикамизда саноат инфраструктураси етарли даражада ривожланмаган. Агар келажакда қурилиши керак бўлган саноат инфраструктураси биноларига сарф этиладиган энергия ва ёқилғи ресурсларини ҳисоблайдиган бўлсак, бу саноат соҳасига сарф этиладиган энергия ресурсларига қўшимча равишда 20—25 фоизни ташкил этиши мумкин.

Юқорида зикр этилган фикрлардан кўриниб турибдики, жонажон республикамизнинг тараққиёти, гуллаб-яшнаши учун ва жаҳонда ривожланган мамлакатлар қаторида муносиб ўз ўрнини топишида янада кўпроқ миқдорда энергия ва ёқилғи ресурслари керак бўлади. Бу ресурслардан кўплаб ишлаб чиқариб, ҳозирги кундагидек самарасиз фойдаланиш билан ўз мақсадимизга ета олмаймиз.

Мавжуд муаммолар ечимини биринчи навбатда энергия ва ёқилғи ресурслари иқтисодидан излашимиз керак бўлади. Бунинг учун олимларимизнинг, иқтисодчиларимизнинг ва муҳандису-конструкторларимизнинг кўп йиллик илмий-амалий тадқиқотларига ва тараққий этган мамлакатлар тажрибасига таянган ҳолда қурилиш комплексининг барча жабҳаларида ресурслардан оқилона, ш[illegible] халқларига хос юқори тежамкорлик маданияти асосида самарали фойдаланишимиз зарур.

Бундан ташқари ривожланган мамлакатлар билан асосан энергияни тежаш, энергия ёқилғи ресурсларини ташиш, узатиш тармоқларини таъмирлаш ва мукаммал энергия ўлчов асбобларини ишлаб чиқариш борасида ҳамкорликни ривожлантиришимиз керак.

Шу ўринда таъкидлашимиз жоизки, заҳиралари қайта тикланадиган ёки заҳиралари тугамайдиган муқобил энергия манбаларидан кўпроқ фойдаланиш зарур. Бу борада Ўзбекистонимизни сийлаб, уни серқуёш иқлим, битмас-туганмас энергия манбаи бўлган дарёлару ер ости иссиқ сувларини ато этган.

Бизнинг шароитда муқобил энергия манбаларидан — қуёш радиациясидан фойдаланиш приоритет йўналиш ҳисобланиб, бу энергиядан асосан уйларни иситиш, иссиқ сув билан таъминлаш каби мақсадларда фойдаланиш концепциялари ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда.

Кейинги йилларда республикамиз олимлари ва мутахассислари томонидан нафақат қуёш энергияси, балки шамол, [illegible] ва гидротермал ҳамда биомасса энергияларидан фойдаланиш борасида анчагина ижобий илмий-тадқиқот ишлари қилинмоқда. [illegible] қилинган назарий изланишларни амалиётга тадбиқ этиш ва соҳадаги жаҳон илмий, амалий тараққиёти билан чуқур интеграцион жараёнларни ривожлантириш масалалари ҳамон [illegible] қолмоқда.

Сабаби бу йўналишнинг ҳам молиявий, ташкилий, илмий, моддий ва техникавий жиҳатдан мукаммал ишлаб чиқилган концепциялари бўлмай, бу концепцияни мужассамлаштирган давлат дастурининг ўзи ҳам йўқ.

Биз муқобил энергия манбаларидан фойдаланиш натижида органик энергия ва ёқилғи ресурсларини тежабгина қолмай, Республикамиз олдида турган долзарб муаммо — экология муаммосини ҳам маълум даражада ҳал этиш имкониятларига эга бўламиз.

Мустақил республикамизнинг порлоқ келажаги учун мустаҳкам замин бўла оладиган миллатимизнинг ғурури сифатида эъзозланадиган ҳамда бу соҳадаги мавжуд барча давлат дастурларини, концепцияларини ўзида мужассамлаштирган Ўзбекистон Республикасининг миллий Энергия Дастурини ва унинг асосий қисми бўлмиш қурилиш комплексининг энергия дастурини ишлаб чиқиш мақсадга мувофиқ. Бу дастурларнинг бош йўналиши энергия ва ёқилғи ресурсларини тежаш, улардан самарали фойдаланишдан иборат.

Неъмат РЎЗИЕВ,
техника фанлари номзоди.

КЎРИНГ, ТОМОША ҚИЛИНГ

Сешанба, 5. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Куйла, дуторим». Телефильм.
7.50 «Шаҳар таронаси». Бадиий фильм.
9.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мўъжизалар макони».
10.10 «Алифбе» байрами.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Сеҳргар ким!». Мультфильм.
18.35 Болалар учун. «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим».
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Рақслар гулдастаси».
19.50 «Чорраҳа». Бевосита мулоқот.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Юнус Ражабий номидаги мақомчилар ансамблининг концерти.
21.50 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.20 «Ҳур қизлар». Бадиий фильм. 2-серия.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Алоқалар ва шартномалар».
19.50 «Мусиқали меҳмонхона».
20.20 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 00.35 —Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Тинглаб, томоша қилинг...».
9.40 «Гол».
10.05 Қадимий сахий эртаклар. «Буратинонинг саргузаштлари». 2-серия.
11.15 Низомиддиновлар оилавий ансамбли ижро этади (Тошкент).
11.25 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал. 14-серия.
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Ҳукмдорлар». Телевизион бадиий фильм.
13.30 «Қўшимча ғилдирак». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
13.50 «Мушук Леопольднинг сайли». Мультфильм.
14.00 «Парвоздаги стюардесса». «Нодир асарларнинг ишқибозлари» криминал сериалидан телевизион бадиий фильм (Италия).

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
15.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Билмасвой Қуёшли шаҳарда». Мультфильм.
17.15 «Рок-сабоқ».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20 «Талаб қилинган кино».
18.50 «Миниатюра». Мусиқий кўрсатув.
19.05 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси (Австралия).
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 «Икки гусар». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
23.30 «Ҳарбий ревю».
24.00 Янгиликлар.
00.40 Париж—Дакар автораллиси.
01.10 «ВИД-презент».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Ҳақиқат онлари».
9.50 Ишдан бўш пайтингизда
10.05 Маза, таътиллар. «Витя Глушаков — апачилар дўсти». Бадиий фильм.
11.20 Мульти-пульти.
11.30 «Лашкарларни дуо қилиб».
12.00 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси, 115-серия.
12.50 «Сиз яратган боғ».
13.20 Танаффус.
13.35 «ТИНКО» Савдо уйи.
13.40 «Деҳқонларга таааллуқли масала».
14.00 «Қор менинг тақдирим» (Норильск. Йиллар. Одамлар). Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 3-серия.
14.55 Телекроссворд. «Музбиржа».
15.25 Янгиликлар.
15.40 Профессионал боксчилар ўртасида жаҳон чемпионати.
16.55 Маза, таътиллар. «Моцарт» операцияси». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 9-серия.
17.25 Ота-оналар учун эртаклар.
17.55 Эълонлар.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Сезам» кўчаси.
18.15 Мусиқали дастур.
18.40 Эълонлар.
18.45 Бизнинг қўллар.
19.30 Видеофильм.
20.20 Концерт.
21.02 Хабарлар.
21.20 Концерт.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.00 Хабарлар.
22.20 Эълонлар.
22.25 «Буржлар даъвати».
23.20 Санкт-Петербург балети. А. Дворжак. «Хазон бўлаётган барглар».
00.10 «Пилигрим».

Чоршанба, 6. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Қалбим ардоғи». Комилжон Йўлдошев куйлайди.
8.00 «Маҳаллада дув-дув гап». Бадиий фильм.
9.20 Болалар учун. «Қўғирчоқлар рақсга тушади».
9.50 Болалар учун фильм «Шоҳ Султон ҳақида эртак».
10.45 Ўзбекистон композиторларининг романслари.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Балиқ тилга кирди», «Кичкина деманг бизни» Мультфильмлар.
18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Талабалик йилларим».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Аралаш». Киножурнал.
19.30 «Табассум улашиб...». Дам олиш мусиқий кўрсатуви.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 1993 йил — Хўжа Аҳмад Яссавий йили. «Мерос».
22.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.30 «Оқ бўрилар». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун фильм. «Сеҳрли тўн».
19.30 «Қизиқарли учрашувлар».
20.30 «Афсона йўлидан». Мусаввир Содиқ Раҳмонов.
21.00 «02» тўлқинида».
21.20 «Бу шунақа ўйин». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Шойи мўйқалам». Мультфильм.
9.45 В. Девятов куйлайди.
10.05 Қадимий сахий эртаклар. «Қор маликасининг сири». 1-серия.
11.25 «Ҳайвонот оламида».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «54 ёшга тўлганимда». Телевизион бадиий фильм.
13.45 «Мушук Леопольднинг шифохонаси». Мультфильм.
13.55 «Жарангдор «Галеон». «Нодир асарларнинг ишқибозлари» криминал сериалидан телевизион бадиий фильм (Италия).

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Билмасвой Қуёшли шаҳарда». Мультфильм.
17.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради.
18.50 «Пингвинча». Мультфильм.
19.00 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 Театр учрашувлари. «Шаляпин уйида Рождество».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 Телеэкранда биринчи марта. «Исо пайғамбарнинг онаси». Бадиий фильм («Мосфильм», Исроил «Апрельком», «Товариш» ижодий бирлашмаси).
23.00 Янгиликлар.
23.40 Рус диний қўшиқлари янграйди.
24.00 Рождество. Москвадаги Богоявлен кафедрал соборидан олиб кўрсатилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Буржлар даъвати».
9.50 «Параллеллар».
10.05 «Маза, таътиллар». «Чевар Марья». Бадиий фильм.
11.20 «Бурда моден» тавсия этади...
11.50 Танаффус. «Яблоко» гуруҳи.
12.00 Кундузги сеанс. «Иможен». Кўп серияли бадиий телефильм. 2-серия.
13.30 ТИНКО Савдо уйи.
13.35 «Деҳқонларга таалуқли масала».
13.55 Санкт-Петербург балети. «Хазон бўлаётган япроқлар».
14.45 Мульти-пульти.
15.05 «Сигнал».
15.20 Янгиликлар.
15.35 «Рост» студияси. «Рус рождествоси Парижда» 2-кўрсатув.
16.05 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
16.50 Православ мусиқаларидан фильм-концерт.
17.25 Маза, таътиллар. «Моцарт» операцияси». Кўп серияли телефильм премьераси. 10-серия.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Сезам» кўчаси.
18.15 Мусиқали дастур.
18.30 Хабарлар.
18.40 Эълонлар.
18.45 Халқ ўйинлари.
19.45 «Қиссадан ҳисса».
20.00 «Индустриализациялаш йўлида».
20.25 «Мемнуне-миллиардер».
21.05 Хабарлар.
21.20 Осиё тароналари.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.00 Хабарлар.
22.20 Эълонлар.
22.25 Парламент хабарномаси.
22.40 Спорт кўрсатуви.
22.45 «Олис-олислардан эшитилиб турарди...».
23.10 «Оппозиция».
23.50 Эълонлар.
23.55 Мусиқа йирик планда.

Пайшанба, 7. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Ҳамид Сулаймон». Телефильм.
7.55 «Суюнчи». Бадиий фильм.
9.10 Тошкент Давлат жаҳон тиллари университетида Янги йил байрами.
9.50 Яккасарой тумани 5-болалар мусиқа мактаби ўқувчиларининг чиқиши.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Булутли ўлкаларда сайр», «Фил учун совға». Мультфильмлар.
18.30 «Ўзбек футболи — 80 ёшда». Тошкентдаги Кино уйидан ёзиб олинган кўрсатув.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Президент фармонлари амалда.
19.40 Маъмуржон Тўхтасинов ва Абдулла Акбаровлар концерти. Халқлар Дўстлиги саройидан ёзиб олинган.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.00 «Қўғирчоқ». Бадиий фильм.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Ажойиботлар ёнимизда».
19.25 «Билим сарчашмалари».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда».
21.20 «Пульс». Хабарлар.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

7.55, 14.55, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
8.00 Янгиликлар.
8.35 Эрталабки гимнастика.
8.45 Краснодар ўлкаси Анастасиевск станицасида байрам.
9.30 Қадимий сахий эртаклар. «Қор маликасининг сири». 2-серия.
10.40 «У қайта туғилди». Мультфильм (АҚШ).
11.10 Муҳофаза ёрлиғи. «Уй қўри».
11.40 «Сиз учун учрашувлар». Епископ Василий (Родзянко) «Останкино» концерт студиясида.
12.55 «Радио-хит». Болалар учун Рождество мусиқий кўрсатуви.
13.55 «Телеёдномалар».
14.20 «Билмасвой Қуёшли шаҳарда». Мультфильм.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Иқболи кулганда».
16.00 «Триумф» Россия совринининг 1992 йил ғолибларига топширилиши. Давлат академик Катта театридан олиб кўрсатилади.
16.20 «Веди».
17.05 Союзлар уйининг Колонна залида «Рождество арчаси».
17.45 «Шоу-бис». Спорт дам олиш кўрсатуви.
18.45 «Бас қилақолинг ва кечиринг». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1 ва 2-сериялар («Одиссей» хўжалик ҳисобидаги ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси).
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 «Рождество учрашувлари». Сизни Алла Пугачева таклиф этади.
23.40 «Аргонавтлар». Мультфильм.
24.00 Янгиликлар.
00.40 «Рақслар, рақслар, рақслар».
01.20 Париж—Дакар автораллиси.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишдан бўш пайтингизда.
«Хонаки клуб».
8.40 «Рождество байрами».
9.20 Маза, таътиллар. «Лапланд эртаклари». Мультфильм.
10.35 Мульти-пульти.
10.45 «Замоскворечьеда байрам».
11.25 Дмитрий Покровский халқ куйлари ансамблининг концерти.
12.10 Кундузги сеанс. «Севги ҳисси». Бадиий фильм.
13.15 «Фольклор».
14.00 Эълонлар.
14.05 Россия қобусномаси. «Рус подшолари». 2-фильм
14.50 «Пайшанбадан бошқа ҳеч қачон». Бадиий фильм.
16.10 «Рождество кечалари».
16.40 Маза, таътиллар. «Моцарт» операцияси». Кўп серияли телефильм премьераси. 11-серия.
17.10 «Доразмон». Мультфильм премьераси. 17-серия.
17.25 «Россиядан Россияга».
17.55 Эълонлар.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Сезам» кўчаси.
18.15 Мусиқали дастур.
18.30 Хабарлар.
18.40 Эълонлар.
18.45 «Маданият ва Ислом».
19.30 «Хотира». Концерт.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.05 Телеэкранда премьера. «Ниагара». Бадиий фильм.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.50 Ҳужжатли фильм.
23.00 «Мавзу».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.35 «Фортуна» телеканали. «Тодес» шоу-балети». «Данс-класс».

Жума, 8. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Дил номалари». Мусиқий кўрсатув.
8.25 «Келинлар қўзғолони». Бадиий фильм.
9.50 Болалар учун. «Ёрилтош».
10.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Фунтик ва мўйлабли кампиршо». Мультфильм.
18.20 «Таълим ва маданий мерос».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ўзбекистон саноати».
19.45 «Гулноранинг гулдастаси». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Гулнора Низомова.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 ЎзТВ хазинасидан. Эминжон Усмонов. «Қўриқхонада». Видеоспектакль.
22.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.45 «Фожиага йўл қўймайман». Бадиий фильм.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

18.05 «Маппет-шоу». Қўғирчоқ телефильм-концерт.
18.30 Концерт.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Адабий, маданий жанликтар».
19.30 «Поэзия муноттору».
19.40 «Жани колледж».
20.00 «Таалим».
20.20 «Жазуучу жана турмуш». К. Сактанов.
21.00 «Низомий». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
10.10 Қадимий сахий эртаклар. «Букри-тойчоқ».
11.30 «Америка М. Таратута билан».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Салом, мен холангизман». Телевизион бадиий фильм.
14.00 «Гармония». Телевизион бадиий фильм (Венгрия).

*

15.00 Янгиликлар.
15.25 «Бридж».
15.50 «Бизнес-класс».
16.05 «Ён дафтар».
16.10 Л. Трухина куйлайди.
16.20 «Билмасвой Қуёшли шаҳарда». Мультфильм.
17.05 «440 герц». Ўсмирлар учун мусиқий кўрсатув.
17.45 «Иш».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Режиссёр Валерий Рубинчик фильмлари. «Хотима».
18.45 «Инсон ва қонун».
19.15 «Америка М. Таратута билан».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 «Детективлар клуби»да. «КТВ-1» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради. «Елисей ўтлоқларида коррида». Бадиий фильм. «Хусусий детектив Нестор Бурманинг саргузаштлари» сериалидан (Франция).
22.50 «Эспаньола» ансамбли чалади.

«ВИД» таништиради:

23.10 «Сиёсий бюро».
23.45 «Музобоз».
01.00 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
01.15 «Авто-шоу».
01.30 «Обоз майдончаси». Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Муқаддас тупроқ».
10.40 Маза, таътиллар. Мультфильмлар.
11.30 «Бу Ивангородда содир бўлган эди».
12.00 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 117 ва 118-сериялар.
13.40 «ТИНКО» Савдо уйи.
13.45 «Деҳқонларга таалуқли масала».
14.05 «Оқ қарға».
14.55 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
15.25 Телебиржа.
15.50 Янгиликлар.
16.05 «Рост» студияси. «Айболит арчаси».
16.35 Трансросэфир. «Подшо харобаларида» (Владимир).
17.05 Маза, таътиллар. «Моцарт» операцияси». Кўп серияли телефильм премьераси. 12-серия.
17.35 «Катта доира».
17.55 Эълонлар.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 «Сезам» кўчаси.
18.15 Мусиқали дастур.
18.30 Хабарлар.
18.40 Эълонлар.
18.45 Концерт.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.55 Жума кунлари Уолт Дисней. «Мапетс Дисней паркда». Шоу-программа.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.45 «Бизнинг ғорлар». Видеофильм.
20.05 «Оила риштлари».
20.55 Манзарали фильм.
21.02 Хабарлар.
21.20 «Ҳафта ниҳоясида». Дам олиш кўрсатуви.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.00 Хабарлар.
22.20 Эълонлар.
22.25 Тунги салон.
23.55 «Яхши қол, Колумб». Бадиий фильм (Англия).
01.10 «Замоскворечьеда байрам».

Шанба, 9. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Катта бўлишни хоҳламайман». Бадиий фильм.
9.25 «Саломат бўлинг!».
9.55 «Матлубанинг бахти». Телефильм.
10.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Учрашув». Низомий номидаги Тошкент Давлат муаллимлар институти ўқитувчи ва талаблари иштирок этадилар.
11.35 Тижорат канали. «Эл хизматида». Самарқанд вилояти Ургут шаҳар «Шердор» ижара корхонаси ҳақида.
12.05 Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваторияси халқ чолғу кафедраси талабаларининг концерти.
12.50 Суҳбат Абдулла, Мамат Асқаров. «Ал-Кабир». Алишер Навойи номидаги Наманган вилояти мусиқий драма ва комедия театрининг спектакли.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Тасвирчи Кипс кимсасиз оролда». Мультфильм.
18.30 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Телефильм.
19.45 Киноконцерт.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Нодирабегим». Шоира таваллудининг 200 йиллигига.
22.10 «Экран зийнати». «Алишер Навойи» бадиий фильмининг 45 йиллигига бағишланади.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

7.00—14.00

* * *

17.00—24.00

● «ОРБИТА IV»

6.40, 21.20, 23.55 — Кўрсатувлар тартиби.
6.45 Эрталабки гимнастика.
6.55 «Ишбилармон кишининг шанба тонги».
8.30 «Спорт-имконият».
9.00 «Марафон-15» — кичкинтойларга».
9.25 Ж. Милн. «Винни-Пух ва бошқа ҳамма, ҳамма». «Волшебная лампа» қўғирчоқ театри фильм-спектаклининг премьераси.
10.25 «Шанба кунги дастхат».
10.55 «Мусиқий дўкон».
11.25 «Авиакосмик салон».
11.40 «Китоб девонида» базм.
12.40 «Эгардан йиқилган». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. «Камбағалларнинг олтини» сериясидан Велопойга бўйича олимпия чемпиони С. Копилов ҳақида.
13.20 «Технодром».
13.30 Режиссёр Валерий Рубинчик фильмлари. «Сонетлар гулчамбари».
15.00 Янгиликлар.
15.20 Рождество хайрия совға-шоу томошалари.
16.30 «Дракулито-вампирча». Кўп серияли мультфильм премьераси.
16.55 «Ультра-си».
17.55 «Қизил квадрат».
18.35 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради: «Йиллар оша».
19.05 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Ўтмиш акс-садоси». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Адолат кучаси» сериалидан (АҚШ).
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Юлдузларнинг яратувчиси». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия (АҚШ).
22.25 «Брэйн ринг».
23.10 Л. Минкус. «Баядерка» балети. 2-бўлимининг дивертисменти.
24.00 Янгиликлар.
00.35 Париж — Дакар автораллиси.
01.05 Охирги сеанс. Телеэкранда биринчи марта. «Муддати етти кун». Бадиий фильм (Ереван камер театри).

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.25 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
8.55 «Ухшаш дунёлар». Кўрсатувни Е. Парнов олиб боради.
9.40 «Қизалоқлар ва болакайлар, сизлар учун» (Голландия).
9.50 «Ютқазишсиз ўйин».
10.20 «Рост» студияси. «Бизнинг аралаш-қуралаш».
10.50 «Кузирхоним».
11.30 «Нота бене» студияси.
12.25 Маза, таътиллар. «Қирол — Дроздовик». Бадиий фильм.

*

13.40—15.40
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

1. «Ягона оилада».
2. «Чисен» (корейс тилида).
3. «Қўшиқ — дўстлик элчиси».
4. «Умид» (уйғур тилида).

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.40 «Чегарасиз футбол».

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.40 «Ҳафта».
17.00 «Евроосиё».
17.30 Хабарлар.
17.40 Эълонлар.
17.45 «Сезам» кўчаси.
18.15 «Янги хонанда».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.25 Телеэкранда премьера. «Кўриқчи». Бадиий фильм (АҚШ).
20.20 «Янги йил пироги»
20.30 Телеэкранда премьера. «Штемп». Бадиий фильм.
22.00 Хабарлар.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.20 Видеофильм.
22.35 Экранда Туркия киноси.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.55 «Ад либитум».
00.25 Эълонлар.
00.30 Тунги сеанс. «Уч бора севги ҳақида». Бадиий фильм.

Якшанба, 10. I

● ЎзТВ I

7.00 Ака-ука Шариповлар куйлайди.
7.35 «Қадрдонлар кўчаси». Телефильм.

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Аёз бобо». Бадиий фильм.
9.55 «Биргаликда куйлаймиз».
10.25 «Шоҳруҳ» клуби.
10.55 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
11.55 «Халқ ижодиёти». Фарғона вилояти Қува тумани «Анор» ашула ва рақс халқ ансамблининг концерти.
12.35 «Инсон ва замин».
13.35 Мактаб ўқувчилари учун. «Ўйла! Изла! Топ!».
14.25 Тижорат канали. «Тола ва сифат». Навойи вилоятидан кўрсатув.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Сеними, шошмай тур». Мультфильмлар тўплами.
18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Наштар». Ҳажвий киножурнал.
19.40 ЎзТВ хазинасидан. «Назм ва наво». Чустий лирикаси.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Саъдулла Сиёев. «Бозор кўрмаган йигит». Телеспектакль.
22.10 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Айбсиз айбдор». Бадиий фильм.
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

9.05—13.00 Янги йил кўрсатувлари: «Боболардан калган соз»; «Оспурум»; «Дидар-шоу»; «Жомоктор дуйносундо», «Киргиз журтунун таланттуу кизлари»; «Куттуктоолор...».

* * *

18.05 «Маппет-шоу». Қўғирчоқ телефильм-концерт.
18.30 Teлетомошабинларнинг талабларига биноан концерт.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Тасма». Киношарҳ.
20.50 «Канизак Изаура». Кўп серияли бадиий телефильм. 12-серия (рус тилида).
22.00 «Ирларим — менин тагдирим». Қирғизистон Республикасида хизмат кўрсатган артист Р. Абдуқодиров.

● «ОРБИТА IV»

6.50, 8.30. 15.15 —Кўрсатувлар тартиби.
6.55 «Руҳни чиниқтириш».
7.55 Янгиликлар.
8.35 Эрталабки гимнастика.
8.45 «Спортлото» тиражи.
9.00 «Марказ».
9.30 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг охиргиси». Кўп серияли мультфильм премьераси (Франция).
10.00 «Ҳозирча ҳаммаси жойида». Дам олиш кўрсатуви.
10.30 «Тонг юлдузи».
11.20 «Пи» белгиси билан.
12.10 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
12.35 «Янги авлод танлайди».

«КТВ-I» ҳамда «Франс интернасональ» канали таништиради:

13.25 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.35 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

14.25 «Эрмитаж». Кўп серияли телефильм премьераси. 2-фильм.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Саёҳатчилар клуби».
16.10 Мультфейерверк: «Каспер ва унинг дўстлари (Англия), «Ҳақиқий ажина овловчилар» (АҚШ).
17.05 Халқ куйлари.
17.20 Эфирда бевосита мулоқот.
18.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
18.40 «Ҳунарли хор бўлмайди».
18.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
19.00 Маринскда променад.
19.55 «Оба-На-Угол» шоу томошалари.
20.25 «Лорд Артурнинг жинояти». Телевизион бадиий фильм премьераси («Экран» ва «Арком» фирмаси).
21.35 Эълонлар.

*

22.00 «Якунлар».
22.45 «Ника юлдузлари». Халқаро кинофестиваль якунлари. Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 «Спорт олами «Жиллетт» фирмаси нигоҳи билан».
8.50 «Ташрифнома».
9.20 «Қизалоқлар ва болакайлар, сизлар учун (Голландия).
9.30 «Рост» студияси. «Эй, қорбоболар...».
10.00 «Қиролликдаги саргузашт». Қўғирчоқ мультфильм.
10.30 «Мегаполис».
11.00 «Ати-бати...».
11.30 Телекроссворд. «Музбиржа».
12.00 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Тиш докторининг саргузаштлари». Бадиий фильм.
13.20 «Балиқ кўз».

*

13.40—18.00
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

1. «Ўзбекистон — қадрдон уйим».
2. «ЭКОСАН». Экология ва саломатлик жамғармасининг хабарномаси.
3. «Безнен мирас» (татар тилида).
4. «Бурч» кўрсатуви.
5. «Рангинкамон» (тожик тилида).
6. «Дўст билан обод уйинг».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 Хабарлар.
18.20 Танаффус. «Яблоко» гуруҳи.
18.35 Уолт Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни-Пухнинг янги саргузаштлари», «Қора плашч».

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Видеофильм.
20.00 Ҳужжатли фильм.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.15 Голливуд классик фильмлари фестивали.
21.55 Эълонлар.
22.00 Хабарлар.

*

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.20 «Пазар-92».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

24.00 Спорт кўрсатуви.
00.05 Стас Намин маркази (Эс-Эн-Си) таништиради. «Эс-Эн-Си» тунги клуби».

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 1 январь сонидан олинди.

Хоким—фахрий тренер

ОЛОТ райони марказидаги болалар ва ўсмирлар спорт мактаби машғулотларига қатнашувчилар сони кун сайин ошиб бораяпти. Ҳозир 500 дан зиёд ўғил ва қиз болалар волейбол, енгил атлетика, дзю-до, самбо, кураш секцияларида мунтазам шуғулланаяпти. Фақат ўтган йилнинг ўзида 35 ёш спортчи турли республика мусобақаларида қатнашиб совринли ўринларни олишган бўлса, шулардан 13 нафари чемпионлик унвонига эга бўлди.

СУРАТЛАРДА: фахрий тренер Ғафур Ботиров спорт мактаби ўқувчилари орасида; ёш курашчилар машғулотда.

Ш. Шарипов олган суратлар (ЎзА).

• *Қадриятларимиз*

ДИНИЙ ВА ДУНЁВИЙ БИЛИМЛАР УЙҒУН БЎЛСА...

Шу йил март ойида Президентимиз Ислом Каримовнинг Фармони билан Вазирлар маҳкамаси ҳузурида Диний ишлар комитети тузилди. Раҳбариятимизнинг саъй-ҳаракатлари, қолаверса мустақиллигимиз шарофати туфайли халқимизнинг диний байрамлари, анъаналари тикланди, диний эркинликлар берилди.

Буни Рамазон ва Қурбон ҳайитларининг байрам қилинаётгани, жорий йилда 4 мингдан зиёд ҳамюртимизнинг муборак Ҳаж ибодатини адо этиб келганлиги ёки бўлмаса мадраса ва масжидларнинг кун сайин кўпайиб бораётгани ҳам яққол исботлаб турибди. Албатта, диндорлар учун катта имкониятлар яратилаётгани, кўплаб мадраса-масжидлар очилаётгани кўп ва хўп яхшидур. Диний ташкилотлар билан давлат маҳкамалари ўртасидаги алоқаларни мувофиқлаштириб, ҳозирги имкониятлар даражасида тартибга солиб туриш зарурати Диний ишлар қўмитасини ташкил этишни тақазо қилди. Маълумки, кўпгина мамлакатларда дин бўйича вазирликлар мавжуддир. Масалан, Миср Араб Республикасининг дин ва вақф ишлари вазирлиги делегацияси бизнинг республикамизда бўлиб, хусусан комитетимиз ишлари билан ҳам танишиб кетганидан кўпчиликнинг хабари бор. Ўша пайтда имзоланган битимга кўра улар бизга Олий диний муаллимлар тайёрлаб беришни ўз зиммаларига олишган. Шунингдек, Туркия, Саудия Арабистони сингари давлатларда ҳам мазкур идоралар мавжуддир.

Комитетнинг асосий вазифаси диний ишларнинг мавжуд қонунларига мувофиқлигини назорат қилиш билан бирга, давлат сиёсатида, хусусан давлат маҳкамалари олдида диндорлар манфаатини ифода этишдир. Бу эса баъзи кишиларнинг билиб-билмай беҳуда ҳадиксирашлари асоссиз эканини билдиради.

Сўнгги 2—3 йил мобайнида рўй берган оламшумул воқеалар кўлами ниҳоятда катта бўлди. Онгимизда ҳам кучли ўзгаришлар рўй берди. Бугунги кунда таълим-тарбия мезонини белгилаб, одобсизликларни тўхтатиш пайти етганлигини билиш учун файласуф бўлиш шарт эмас. Илгари ёшларимизга ва болаларга мўлжалланган, асли ҳаммаси сиёсий йўналишга бўйсундирилган ҳамда миллийликдан йироқ бўлган таълим-тарбия дастурлари ҳозирда ҳеч кимга керак бўлмай қолди. Лекин ҳар ёмоннинг бир яхшиси бўлади дегандек, ҳаммасидан бирданига юз ўгириш ҳам нотўғри бўлар эди. Тўғри янги-янги таълим дастурлари ишлаб чиқиляпти. Дарслик ва қўлланмалар нашр этилмоқда. Аммо, ҳозирча етарли даражада эмас. Тарихимиз, миллий маданиятимиз, урф-одатларимиз тикланаётир. Кези келганда таъкидлаш лозимки, болаларнинг мактабда ўқиши масаласи ўз ечимини кутаётган долзарб масала бўлиб қолмоқда. Баъзи одамлар «Мен боламни диний ўқишга бераман, эскичани ўргансин» деса, баъзи бировлар фарзандларини умуман мактабда ўқитгиси келмайди. Албатта, диний билимларни эгаллашнинг ҳечам ёмон жойи йўқ. Гап диний билимни кимдан ва қаерда ўрганишида.

Авваламбор ўқитувчилик, мударрислик касбининг нақадар масъулиятли ва шарафли эканлигини эътироф этиш жоиз. Аммо бугунги кунда ўзини шу касб эгаси деб юрган шахсларнинг ҳаммасини ҳам ўқитувчиликка муносиб деб бўлмайди. Шунинг учун ҳам кўп ҳолларда саводи чала одамларга болалар тарбияси ишониб топширилмоқда. Диний билимга чанқоқлик эса бугунги кунда диний ва дунёвий билимларни мукаммал эгаллаган баркамол мутахассисларни талаб қилаяпти.

Эндигина қаддини ростлаётган комитетимиз бу борада муайян ишларни қилди. 36 нафар ўқувчи-ёшлардан иборат гуруҳ Туркияга имом-ҳатиблик олий лицейига ўқишга жўнатилди. Бундан ташқари Тошкентда ҳам худди шундай лицей очишга тайёргарлик ишлари охирлаб қолди. Албатта, буларнинг ҳаммаси, вақти келиб, ижобий натижалар берадиган ҳайрли ишлардир. Диний ва дунёвий билимлар ўқитилишини муттаносиб равишда олиб бориш шу куннинг энг муҳим ва долзарб вазифаси деб қарамоқ лозим.

Э. АННАЕВ.

Ашурали ЖЎРАЕВ

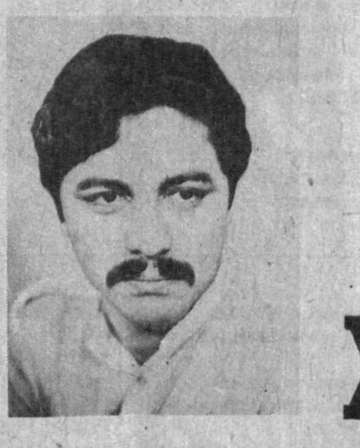

КУЛГИ ОРОЛИ ҲАНГОМАЛАРИ

Қадрли кулгисеварлар! Ҳаёт инсонни қанчалар оғир синовларга дуч қилмасин, барибир уни кулгу туйғусидан маҳрум этолмайди. Бозор иқтисоди жадаллик билан йўрғалаб кетаётган бир пайтда, унга етолмаган одамлар анча-мунча чарчаб қолаяпти. Бундай дақиқаларда сизларни «Кулги ороли ҳангомалари»дан баҳраманд бўлишга чақирмоқчиман. Зеро, бу гўзал янги йил кунларида қалбингизга жиндай кулги, хурсандчилик олиб кирсам деган умиддаман. Янги йилда қалбингизни, хонадонингизни самимий кулгу асло тарк этмасин.

ДОД, ДАСТИНГДАН РЎМОЛЧА

Буюк В. Шекспир руҳи олдида бош эгиб, унинг оламшумул «Отелло»асарига жиндай ўхшатма. Бир парда, уч кўринишли ҳазил.

ИШТИРОК ЭТУВЧИЛАР:

ОТЕЛЛО — озиқ-овқат дўкони директори.
КАССИО — унинг собиқ ўринбосари, кейинчалик савдо бошқармаси бошлиғи.
ЯГО — товаршунос.
ДЕЗДЕМОНА — кассир, Отеллонинг хотини.
Воқеа шу кунларда бўлиб ўтади.

БИРИНЧИ КЎРИНИШ

Отелло ишхонасида ёлғиз ўтирибди. У бошини чанггаллаб хаёл дарёсига ғарқ бўлган. Юзларидан ташвиш чекаётгани билиниб турибди. Нимадандир хафа. Ҳатто Ягонинг кириб келганини сезмайди.

ЯГО. (Отеллога бироз ачиниш билан тикилиб туради). О, бечора Отелло, Отелло... Кеча муовини Кассио шаҳар савдо бошқармасига бошлиқ бўлиб кўтарилиб кетди-ю, бу шўрлик шу куйга тушиб қолди. Йигирма тўрт соатдан буён оғзига сув олгани йўқ. Гапирмайди, нуқул бўзраяди. Дарди — ичида. Ўйлайвериб жинни бўлиб қолмаса яхшийди. (Томоқ қириб йўталди. Отелло бошини кўтаради). Ассалому алайкум, Отелло ака!

ОТЕЛЛО. (истар-истамас) Салом. Кел, Яго, бирор хушхабар борми?

ЯГО. Бор бўлганда қандоқ, ҳозир ҳаммамиз учун ҳурматли Кассио акахонимизнинг қабулларидан келяпман.

ОТЕЛЛО (ўрнидан шашт билан туриб, Ягога яқинлашади). Оббо шайтон-ей! Илоннинг ёғини ялаган фирибгар-ей! Ахир у кишини бирга бориб табрикламоқчи эдик-ку! Яна алдабсан-да, найрангбоз.

ЯГО. Хафа бўлманг, хўжайин. Бирга бориб ҳам табриклаймиз. У кишини қайта-қайта табрикласак арзийди. Мен шунчаки кириб чиқдим, холос.

ОТЕЛЛО. (жаҳл аралаш) Бас қил! Бирор янгилик борми?

ЯГО. Бор-да! Шунинг учун ҳузурингизга чопиб келдим-да. Ошиқманг, хўжайин. Кассионинг номини эшитиш билан ўтиролмайдиган бўлиб қолибсиз. Тинчликми?

ОТЕЛЛО. Ҳаммасига сен тулки айбдорсан. Мен билан Кассионинг ўртамизга низо солган ҳам сен. Қандайдир ипирисқи рўмолчани олган деб, ҳамма ёққа жар солган ҳам сен. Кассио билан Дездемона...

ЯГО. (Отеллонинг сўзини бўлади). Ўтган гапларни эслаб нима қиласиз?... Ҳовлиқмасдан бу ёғини эшитсангиз-чи Ҳали ишларимиз чатоқ бўладиганга ўхшайди. У киши ҳозир кадрлар масаласи билан жиддий шуғулланаяптилар.

(Отелло аста-секин бориб жойига ўтиради. Бошини яна қўллари орасига олади. Асабийлашади).

ОТЕЛЛО. Ўзим ҳам ўйлаб юрувдим, ишни биздан бошласа керак, деб. Энди ўша лаънати рўмолчаниг аламини олади. Ишдан бўшатса майлику-я, тижорат дўконига ўтиб кетардим. Лекин магазинни тафтиш қилдирса-чи? Унда расво бўламиз-ку!

ЯГО. Торикманг, хўжайин. Битта зўр вариантини ўйлаб қўйдим. (У аста келиб Отеллонинг қулоғига шивирлайди.).

ОТЕЛЛО (Ўрнидан туриб Ягони бағрига босади). Калланг зўр ишлагани учун ҳам сени ўзимга товаравед қилиб олганман-да. Таклифингни эртагаёқ амалга оширамиз. (Улар хурсандчиликдан бир-бирларини қучоқлаб чиқиб кетишади).

ИККИНЧИ КЎРИНИШ

Хонанинг бурчагидаги икки кишилик диван-каравотда Дездемона китоб ўқиб ётибди. Хонанинг бир четида мук тушиб олган Отеллонинг олдида бир қучоқ рўмолча. Ҳар бирини алоҳида-алоҳида олиб кўриб, танлаш билан овора.

ОТЕЛЛО. (Машғулотини давом эттириб). Нима қиляпсиз, Дездемона? Қарашиб юборсангиз бўлармиди?

ДЕЗДЕМОНА. Китоб ўқияпман.
ОТЕЛЛО. Қайси китобни?
ДЕЗДЕМОНА. Шекспирнинг «Отелло»сини.

ОТЕЛЛО. «Отелло»ни! Им-мҳ-ҳ! (У узоқ инграниди). Бошини кўтариб Дездемонанинг каравотига жаҳл аралаш қарайди. Муштларини тугиб, хўрсинади. Сўнг қўлидаги рўмолчани асабий тахлайди.

ДЕЗДЕМОНА. Вой, ўлмасам (Шақирлаб кулади). Ўшандаги одатингиз бор бўлсин-е. Арзимаган исқирт рўмолчани деб, бўғиб қўйишингизга сал қолган экан.

ОТЕЛЛО. Яна рўмолчами? Яна Кассио... «Гуноҳингни ёдингга тушир».

ДЕЗДЕМОНА. «Бир гуноҳим у ҳам сизга ишқимдир», холос.

ОТЕЛЛО. (Ўрнидан туриб, Дездемонага қўлидаги чиройли рўмолчани узатади). «Бали, худди шу ишқ учун» мана бу рўмолчани бугуноқ янги йил совғаси сифатида Кассиога элтиб берасиз.

ДЕЗДЕМОНА. Тинчликми, Отелло. Тағин улфатлар билан чойхонада отиб келдингизми? Нуқул ичган кезларингизда, ярамас Яго тарқатган ўша туҳмат ёдингизга тушаверади. Ҳе, ўша Кассиони ҳам...

ОТЕЛЛО. Ўтиниб сўрайман, у кишини ҳақорат қилманг, Дездемона.

ДЕЗДЕМОНА. Мунча. Ким бўпти ўша мишиқи Кассионгиз.

ОТЕЛЛО. Секинроқ, биров эшитмасин. Ахир у бошқармамиз бошлиғи.

ДЕЗДЕМОНА. Айтдим, уйқунгизда ҳаловат йўқ. Кечаси билан тўлғониб чиқдингиз. (У ҳам Отеллога қўшилиб рўмолчаларни кўра бошлайди). Энди буларни бошингизга урасизми? Ўшанда битта арзимас рўмолчани деб ҳамма ёққа жар солгансиз. Фирибгар Ягонинг айтганларига ишониб Кассио билан мени ёмон отлиққа чиқаргансиз. Энди Кассио ҳам қараб турмас.

ОТЕЛЛО. Мен ҳам шуни ўйлаяпман-да, жоним. Агар тафтиш қилишса тамом, хонавайрон бўламиз. Нарх-наво кўтарилиб бораяпти. Бу ёғи купон системаси. Агар дўкондан айрилиб қолсак, ҳолимиз хароб бўлади. Биз бугун Яго билан маслаҳатлашдик. Мана шу рўмолчалардан энг чиройлисини танлаб, ўз қўлингиз билан Кассиога олиб бориб берасиз. Гўё янги йил совғаси.

ДЕЗДЕМОНА. (Қўрқиб, қўлларини бўйнига олиб боради). Йўқ-йўқ! Бундай қилолмайман. Ахир ўша можародан буён у киши билан...

ОТЕЛЛО (Унинг сўзини бўлади). Нега йўқ дейсиз, Дездемона? У эртага тафтишчиларни юбориб, шунча йил емай-ичмай йиққан мол-дунёни йиғиштириб олсинму? Бу данғиллама иморат, иккита дача, иккита енгил машина... Бу ёғи «Мерседес» буюриб қўйдик. Ёзда Англияга бориб Шекспир бобомизнинг қабрини зиёрат қилиб келиш керак. Ғозгондан бир парча мармар олиб борсак, яхши бўларди. Иложи бўлса, ўша ерда тижорат дўкони очардик... Хуллас, рўмолчанинг чиройлисини танланг.

ДЕЗДЕМОНА. (У ҳам рўмолчаларни бир-бир кўра бошлайди). Сиз менга совға қилган рўмолчани берсак-чи.

ОТЕЛЛО. Бувам замонидан қолган матоҳни бошига урадими? Бирор чет элникини топинг.

Хонага Яго кириб келади.

ЯГО. Ҳорманглар. Рўмолчанинг чиройлиси танландими?

ДЕЗДЕМОНА. (Қўлидаги рўмолчани ёзиб Отелло ва Ягога кўрсатади). Менимча, чиройлиси шу!

ЯГО. Балли, Дездемона, дидингизга қойил!

ОТЕЛЛО. (Дездемонага қоғозга ўроғлиқ бир нарсани узатади). Қуруқ бўлмаслик учун рўмолчага ўраб элтиб берасиз. Ва айтасизки, бу ҳали хамир учидан патир. Олаверинг, доллар бу!

ДЕЗДЕМОНА. Ўтинаман, Отелло, мени бу юмушдан халос этинг. Ахир қайси юз билан унинг олдига бораман.

ОТЕЛЛО. Қайси юз билан?! Бир вақтлар Рига, Қора денгизга борган юз билан-да! Ё қолганларини ҳам айтайми? Сиз мени қора бир аҳмоқ, ҳеч нарсанинг фарқига бормайдиган қалтафаҳм деб ўйлайсиз чоғи.

ДЕЗДЕМОНА. Бас, етар. Ҳаммаси туҳмат. Яраларимга туз сепманг.

ОТЕЛЛО. (ўз-ўзига) Эски яралар эмиш. Кассионинг номи малҳам бўлаётгандир яраларингизга. Ичида жон-жон деб турибди-ю, сиртида менга садоқатини кўрсатмоқчи бўлади. Эҳ, бу хотинлар, хотинлар... Ишнинг пачаваси чиқиб турганда садоқатга бало борми? Агар амаллаб Кассионинг кўнглини тополсак, пичоғимиз мой устида бўлади. Лекин ўзиям ўлгудай қайсар-да. Қўлимда ишлаганидаям бир нарса олмасди. Олсаям дарҳол пулини тўларди. Ишига пишиқ. Мен галварс бўлсам. Эҳ... нима қиламан. Мен ҳам яраларимга туз сепиб.

Дездемона шаҳдам юриб чиқиб кетади.

УЧИНЧИ КЎРИНИШ

Отелло билан Яго Дездемонани сабрсизлик билан кутиб ўтиришибди. Иккаласи ҳам аҳён-аҳён «уф» тортиб қўяди.

ОТЕЛЛО. Агар ишимиз ўнгидан келиб, Кассиони қўлга олсак, аста-секин камомадларни тўғрилаб, кейин шу дўконни йиғиштираман. Ер олиб деҳқончилик қиламан. Пак деган қўшним билан пиёз экаман.

ЯГО. Мен ҳам шу фикрдаман, хўжайин. Лекин ҳозирги шароитда дўконни ташласак бўлмас-ов. Эплаган ҳам, эпламаган ҳам ўзини тижоратга ураяпти. Давлат дўконларидаги моллар ҳам тижоратчиларга ўтиб кетаяпти. Гапнинг очиғи, бу савдо соҳаси мендай уста одамни ҳам довдиратиб қўйди, хўжайин. Ўлай агар, баъзи дўкончилар мендай машҳур фирибгарни ҳам алдашади. Базадагиларни қўяверинг энди. Шайтонни туғилганига пушаймон едиришади. Шунда Яго бўлиб туғилганимга афсус қиламан...

Ягонинг гапи оғзида қолади. Хонага Кассио ва Дездемона кириб келишади.

ОТЕЛЛО. (Кассиога пешвоз чиқади) Ассалому алайкум, хўжайинжон. Хуш кўрдик. Қани, марҳамат.

ЯГО. (Отеллодан олдинроқ қўлларини чўзади) Ассалому алайкум, Кассиожон ака.

Биз ғарибларни йўқлаганни Парвардигор йўқласин. Қадамларига ҳасанот.

КАССИО. (Отеллога яқин келиб, қўлидаги рўмолчани унга узатади). Мана, хотинингизга берган рўмолчангиз. Яна уни сўраб-суриштириб, тағин ғавғо кўтариб юрманг. Шу ҳам инсофданми, Отелло? Мени ким деб ўйлаб юрибсиз. Ҳали бу рўмолча учун керакли жойда жавоб берасизлар. Бугуноқ магазинда ревизия бошланади. Бориб ҳужжатларни тайёрланг.

Кассио чиқиб кетади. Ранги оқариб кетган Отелло шкафдан бир қучоқ рўмолчаларни олиб, столга ташлайди. Ва тезлик билан уларни бир-бирига боғлай бошлайди.

ДЕЗДЕМОНА. (Қўрқув аралаш). Нима қилмоқчисиз, Отелло?

ОТЕЛЛО. Бутун умримга завол бўлган мана шу лаънати рўмолчалардан арқон ясаб ўзимни осмоқчиман. Марҳамат, ҳар ким ўзига... Тартинманглар. (Дездемонага юзланиб) Энди мендан умид қилманг. Сизни бўғадиган аҳмоқ йўқ.

Яго билан Дездемона барварига Отеллонинг қўлига тармашиб, рўмолчаларни тўрт тарафга улоқтира бошлайдилар.

ПАРДА

АРЧАДАГИ ЎЙИНЧОҚЛАРНИНГ ХАЁЛЛАРИ

АЙИҚ: «Ғирт аҳмоқ бўлиб, совуқ ўрмонларда бекордан-бекорга санқиб юрган эканман. Лекин бу ер жуда иссиқ экан. Хаёлимда арча ёниб кетадиганга ўхшайди. Одамлар ҳам қизиқ бўларкан. Иссиқ хонада нуқул ўйинга тушишади. Тағин бир-бирини қучоқлаб олишган. Ундан кўра дастурхондаги асалдан бир ялатиб юборишса, мазза бўларди. Анови гавдаси менга ўхшайдиган одам қўлини асал солинган идишдан тортмаяпти. Йили айиқ бўлса керак-да. Бахтига идишда ари йўқ. Бўлмаса у ҳам лапанглаб рақсга тушарди. Ишқилиб, янги йилдан асалнинг нархи кўтарилмасдан бир яласам эди...»

ХЎРОЗ: «Бу ерда ҳамма нарса бўлгани билан барибир жонон товуқларсиз яшаш зерикарли. Товуқ бўлганда ҳам нима қилардим? Тожимдан ип ўтказиб, арчага илиб қўйишган бўлса. Ҳеч бўлмаса термулиб-термулиб қўярдим. Лекин товуқсиз янги йилни кутиб олаётганим алам қилади. Алам! Соат ўн иккига бонг уриши билан боплаб қичқирмаган номард! Чунки кириб келаётган янги йил — ўрисчасига Хўроз йили. Товуқларга мазза бўлади. Насиб этса, товуқларни оғир меҳнатдан озод қилиш ҳақида фармон чиқараман. Қурт-қумурсқа, чувалчангнинг нархини тушираман. Хўрозлар учун алоҳида жамғарма очаман. Ўз-ўзимизни ҳимоя қилмасак, табакафурушлар ҳаддан ошиб кетаяпти. Ия, анаву, тарелкада жизғанак бўлиб ётган Чипор аммамнинг кенжатойи-ку! Алвидо, жиян!..»

ОТ: «Ҳайрият, шу арча бор экан. Чаккароғида жон сақлаб қолдим. Уйнинг эгаси кўриб қолганда борми, қази бўлиб кетардим. Анаву узун шишилар очилганда газак қилишарди. Шу учун одамларга ишониб бўлмайди...»

БОЙЎҒЛИ: «Тезроқ чироқларни ўчиришса эди. Ёруғликда тағин бир йил яшашимга тўғри келади. Бунақа байрамдан кўра ковак афзал».

ИТ: «Одамлар ҳам жуда ғаламис бўлиб кетди. Ахир суякни шунчалар обдан тозалаш шартми? Бу ит-пит бор дейишмайди. Бозор иқтисоди бошланиб, суяклардан барака учди».

ЭШАК: «Яна бир эшак бўлганида, ҳанграшиб турардик».

ЖАЛОЙИРЛИК АФАНДИ

Қишлоқдагилар Култўра акани Афанди дейди. У ўзининг ичак узди ҳангомалари билан жалойирликларни кўп марта лол қолдирган. Унга узоқ йиллар самарали меҳнат қилгани учун давлат хўжалиги маъмурияти «Запарожец» енгил автомашинаси берди. Акамиз машинани миниб, уйга келгач, дарвозанинг ёнига қўйиб у ёқ-бу ёғидан айлана бошлади. Бир маҳал машинанинг олди копотини очса, мотор йўқ. У дарҳол хотинини чақирди.

— Ҳў, хотин, бунға қара. Бизни роса лақиллатишибди. Алдаб моторсиз машина беришибди. Юр, ҳозир милисага борамиз, — дебди.

Сўнг эр-хотин машинага ўтириб, тўғри туман ички ишлар бўлимига боришибди.

— Машинани бу ерга қандай олиб келдингиз, Култўра ака? — деб сўради милиция бошлиғи.

— Қандай олиб келардим, ҳайдаб олиб келдим.

— Ахир мотори бўлмаса, машина қандай юради? — деб орқа копотини очиб, моторни кўрсатди бошлиқ...

Сўнг Култура ака машинани гаражининг ўрнига қўйиб, тўрт томонига ғишт терди. Гараж битай деганда, қўшниси Яндаш холодильник келиб қолди.

— Ҳе, Култўра тоға, каллангиз қурсин, энди ташқарига қандай чиқасиз? — деди у.

Сўнг деворнинг бир томонини бироз бузиб, Култўра акани гараждан чиқариб олди.

ИСТЕЪФО

Ушбу ариза орқали шуни маълум қиламанки, аввало қадрдоним бўлган ва кейинчалик менинг ўзимга айланиб кетган машҳур Шум бола образидан воз кечаман. Чунки бозор иқтисодига ўтиш, нарх-навонинг кўтарилиши ва тижорат дўконлари очилиши биланоқ шум болалар кўпайиб кетди. Бизнинг шум бола бор-йўғи бир бойни алдаган бўлса, ҳозирги шум болаларнинг бутун бошли бозорни, маҳаллани, қишлоқни алдаётганларига чидаб бўлмайди. А, бу шумлик ҳам эви билан-да. Агар аҳвол шу тарзда давом этаверса, ҳамма соҳани шум болалар эгаллаб олади. Энг ёмони — улар шум бола ниқоби остида олиб-сотиш, чайқовчилик ва ўғрилик билан шуғулланмоқдалар. Буни Шум боланинг номига иснод деб биламан. Токи, товламачи шум болаларнинг асл башаралари очилмас экан, мен ҳақиқий Шум боладикдан истеъфога чиқаман.

Ҳурмат билан Ўзбекистон халқ артисти **Хайрулла Саъдиев.**

ИЛОВА: Шум боланинг чинакам мухлислари ҳурматли санъаткорларимизнинг истеъфосини қабул қилармикин? Бу ҳақда таклиф-мулоҳазаларингизни ёзиб юборасизлар деган умиддамиз.

БЎЗЧИ БЕЛБОҚҚА ЁЛЧИМАБДИ

ҲОЗИР кашандаларга қийин. Ахир ҳар қути сигарета учун 80—100 сўм тўлашни унча-мунча кишининг чўнтаги кўтармайди-да.

Бу аҳволдан нолиб юрган кўплаб самарқандлик кашандалардан: «Шунча тамаки етиштириладиган вилоятимизда, наҳотки, битта тамаки корхонаси қуришнинг иложи йўқ»,— деган эътирозни тез-тез эшитиб қоласиз. Ҳолбуки, мутахассисларнинг айтишича, энг олий нав тамаки Зарафшон тизмаси этакларида ўстирилар экан. Шунинг учун ҳам собиқ иттифоқ ҳудудида бирор қути сигарета ёки папирос бу ерда етиштириладиган «Дюбек» нави аралашмасисиз чиқарилмас экан. Чунки сигаретага хушбўй ҳидни фақат шу нав тамаки беради. Ҳозирги пайтда ҳам Самарқанд тамаки ферментлаш заводи маҳсулотига талаб ниҳоятда катта. МДҲ ҳудудидаги деярли барча тамаки заводлари бу корхонадан юз минглаб, миллионлаб сўм қарздор.

Маълум бўлишича, бу соҳада ҳам биз асосан хомашё етказиб берувчиларга айланиб қолган эканмиз. Энг юқори навли хушбўй тамакининг ҳар килограмми-ни 450 сўмдан олаётган сигарета ишлаб чиқарувчи корхоналар ундан 1250—1500 сўм даромад қилишмоқда.

ТУЗАТИШ

Газетанинг шу йил 1 январь сонидаги «Текширинг» сарлавҳали материалнинг бош қисми «Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 12 фоизли ички ютуқли заёми 1992 йил 30 декабрь Тошкент шаҳрида ўтказилган 3-ютуқлар тиражининг маълумотномаси» деб ўқилсин ва шу материалнинг «Ушбу жадвал» деб бошланувчи абзаци ортиқча деб ҳисоблансин.

ОХИРОТИ ОБОД БЎЛСИН

«Ёзувчи» нашриёти жамоаси нашриётнинг шеърият бўлими муҳаррири Фароғат Камоловага акаси **Баҳриддин ИКРОМОВ**нинг бевақт вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Маннон Уйғур номидаги ТДСИнинг жамоаси институтнинг етакчи концертмейстери **Зуҳра АЗИМОВА**нинг бевақт вафот этганини чуқур қайғу билан маълум қилади ҳамда марҳуманинг оиласи ва яқинларига таъзия изҳор этади.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608. Буюртма Г—197.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир Анвар ЖУРАБОЕВ.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Карим БАҲРИЕВ, Эсирген БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Зоҳид НОРМУҲАММЕДОВ, Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ (бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Абдукарим РАҲИМБЕРДИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Қулаҳмад РИЗАЕВ, Эркин САМАНДАР, Азим СУЮН, Александр ТЮРИКОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Александр УЛИЧКИН (масъул котиб, «Народное слово»), Муҳтарама УЛУҒОВА (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Раим ФАРҲОДИЙ, Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Сандаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 19-уй.

● Таҳририятга ҳажми 7 қоғоздан ошган материаллар қабул қилинмайди. Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концернининг босмахонаси. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 23.00. Буюртма Г—33 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12